

Društvena naznanila

Iz urada društva sv. Jozefa, št. 2, Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo svojo redno mesečno sejo dne 3. junija. In kakor je bilo že prej sklenjeno, je bilo na tej seji poravnano, da priredi naše društvo svoj piknik na Rivals parku dne 15. julija. Na ta piknik je sedaj vsa domača in sosedska društva prav uljudno vabimo, ker bo dovolj prostora za vse, tako tudi zabave in dobre postrežbe. Nekdo bo dobil na tem pikniku tudi novi 1928 Coach-avtomobil, če mu bo Miss Sreča mila.

Prihodnja društvena seja se vrši 1. julija in je želeli, da se člani te seja v obilnem številu udeležijo, ker bo zaeno polletna seja. Na isti bodo društveni nadzorniki prečitali finančno poročilo o društvenem poslovanju. Pri tej priliki že danes opozarjam vse one člane in članice, ki so na dolgu in bolj počasni s plačevanjem, da poravnajo svoj društveni dolg najkasneje do 24. junija.

Ker je velikonočna doba že minila, zatorej tudi na tem mesu opominjam vse one člane in članice, kateri mi še niso izročili spovednih listov, da to storijo do 17. junija. Pri tem so vpošteti tudi oni, živeči izven društvenega sedeža ali Joliet, oziroma na potnih listih. Upam da bo to vsak storil brez kakega posebnega opomina.

S sobratskim pozdravom

John Vidmar, tajnik.

611 N. Broadway.

Opomba uredništva: Vaše precej obsežne podatke glede zbiranja in prodaje srečk onega avtomobila smo morali izpustiti. Poštna postava prepoveduje priobčevanje takih stvari v listu. Ta opomba naj velja tudi vsem ostalim društvom, ki nameravajo kako zbiranje ali srečkanje prirediti.

Vabilo na sejo.

Iz urada društva sv. Janeza Krstnika, št. 20 v Ironwood, Mich., se uljudno vabi člane in članice, da se polnoštevilno udeležijo šest-mesečne ali polletne seja, ki se vrši dne 17. junija.

Dalje opozarjam one člane in članice, kateri dolgujejo assessment, da dolg poravnate na prihodnji seji in tudi doklado za društvene stroške, oziroma plačate tajniku za pol leta, kakor vam je vsem to dobro znano. Zato ste prošeni, da vsak poravnava, kar dolguje društvu. Seveda so pri tem tudi izjeme, da član ali članica tega ne more poravnati. Zato so isti prošeni, da izjavijo ali povedo to tajniku osebno ali pa kakem drugem članu ali članici in tako olajšate delo društvenih nadzornikov kakor tudi tajniku in blagajniku.

Na prihodnji seji se bo vršilo glasovanje za popravilo Jednotinega doma in tudi za odobritev novega Jednotinega charterja ter sprememb k ustavi in pravilom. Zato ste prošeni, da pridete na prihodnjo sejo, posebno oni, ki niste zmogli brati in pisanja, da se vam stvar raztolmači ter pokaže, kje imate narediti križ na glasovnici.

S sobratskim pozdravom

Martin Bukovetz, tajnik.

Iz urada društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, O.

Že več let imamo to lepo navado, da se naše društvo na Vidovo nedeljo, patrona našega društva skupno udeležijo sv. misle. To se bo vršilo tudi prihodnjo nedeljo, dne 17. junija, da gremo korporativno v cerkev k pol 11. sv. maši. Ta dan bo tudi keriziranje v naši fari. Zbiranje je ob 10.15 v Knau-

sovi dvorani. Pridite torej točno in prinesite s seboj društvene regalije, da se potem z našim društvenim banderom podamo v cerkev k službi božji.

Sobratski vam pozdrav
Anthony J. Fortuna, tajnik.

Iz urada društva sv. Alojzija, št. 42, Steelton, Pa.

Vsem članom se naznanja sklep zadnje mesečne seja z dne 20. maja t. l. Iste se je udeležilo lepo število članstva, toda žal, ker bi jih bilo lahko veliko več navzočih in vendar niso prišli! Ko se tega ali onega vpraša, zakaj ni prišel na sejo, pravi, da je zadovoljen z vsem kakor društvo določi; ko je pa zaključeno, pa nastane dosti besedičenja in ravno tisti, ki ne pridejo na sejo, da bi si silili mesečna poročila in povedali svoje misli na seji, žal dajejo svoje predsodke šele potem. Radi tega se moram danes poslužiti našega Glasila v pojasnilo vsem onim, ki niso bili na seji, ali pa onim, ki so mogoče proti zaključku.

Na zadnji seji dne 20. maja je bilo sklenjeno, da prihodnji mesec (junij) plača vsak član \$2 posebnega asesmenta v društveno blagajno, da se tako blagajni opomore vsled izplačane bolniške podpore in velikih drugih izplačil za društvo. Od vsakega člana smo prejeli 65 centov mesečno za bolniško podporo, kar znaša tekem petih mesecev tega leta \$780. Od tega smo izplačali \$567 bolniške podpore, torej je preostanek od bolniškega sklada \$213. Ta denar bi se ne smelo rabiti za nič drugega, kakor samo za bolniško podporo. Nekateri člani pa mislijo ravno nasprotno, da iz 65 centov, katere plačujejo na mesec, da se mora iz tega plačevati bolniško podporo, zidati dvorano in pokriti vse druge stroške dvorane.

Ker se je meseca maja zaključilo, da ima v juniju vsak član plačati \$2 posebnega asesmenta, poznam vse tiste po imenu, ki se protivijo, da ne bodo plačali. Radi tega prinašam pismo od Insurance Departmenta, ki se glasi: "Dear Sir: "In reply to your inquiry of the other day, I beg to advise you that I talked your question over with the Attorney General, and he is of the opinion that your subordinate lodge can amend its by-laws to enable it to increase the dues or assessments for the purpose of creating sufficient funds for your expense account to pay off your obligations for improvements. "Very truly yours

"W. H. Johnston, "Chief, Division of Companies."

Torej glasom društvenih pravil točka 103 se bo zahtevalo, da vsak član plača določeni posebni asesment meseca junija.

Zadnji mesec sem dal natančno poročilo o dohodkih in stroških tekem zadnjih pet mesecev tega leta o društvenem poslovanju. Ako bi hotel vse to danes priobčiti v Glasilu, vzelo bi celo stran današnje številke. Radi tega bom samo nakratko odgovoril tistemu, ki pravi: "Kam pa denar gre? Kaj, ali dvorana ne nosi nič najemnine?" Yes, več najemnine smo prejeli v zadnjih petih mesecih tega leta, kakor kdaj prej, odkar jaz pomnim in sicer \$219. Toda to še ne zadostuje za to polovico leta, kajti to polovico leta smo imeli posebne stroške in doplačilo za dozidavo dvorane. Za tri plesne zabave smo prejeli \$169.50.

Zdaj pa poglejte kam gre denar! Za bolniško podporo sem že omenil. Za obresti od poso-

lla \$6,000 smo plačali Steelton Trust Co. \$120. Naše dvorano, predno je bilo poravnano, se je cenilo nad \$8,000. Torej, skoraj ravno smo sedaj došli \$6,000, vendar pa je sedaj vrednost te dvorane trikrat toliko večja, in ista nosi tudi več najemnine. Hišnika (janitorju), smo plačali \$97, kontraktorju iz blagajne doplačali \$676.77. Kupili smo pinovno peč, piano, katere se nam je že izplačala. Plačali smo vodo, razsvetljavo dvorane, za kurjavo, tajnikova plača, vrnec umrlemu članu, pohištvo, nagrada hrvatski šoli in advokata. Za vse to smo izplačali skupaj \$1,919.36 tekem pet mesecev. Za tiakovanje tretje ceste pred našo dvorano je treba še plačati \$236.50. Ali mislite, da se vse to lahko izplača iz bolniškega sklada? Dvorana je vas vsakega poseameznega lastnina kot vaša hiša, zato morate isto tudi vzdrževati kot delničarji tega posestva ali premoženja.

Društveni odbor je hotel s plesnimi zabavami dobiti denar, da bi se vse te stroške pokrilo in da bi ne bilo treba razpisati posebnega asesmenta. Ker je pa vse premalo zanimanja za take zabave, zato smo pa primorani vsi skupaj enako plaščati in skupaj spraviti potrebno svoto denarja. Natančno poročilo o dohodkih in stroških se vam bo zopet dalo na prihodnji seji dne 17. junija; zato pridite na to sejo in silili boste podrobno poročilo. Na tej seji bo tudi dobil vsak član glasovnico glede Jednotinega doma. Ta dan bo društvo o tem glasovalo, da potem odposljem glasovnico na glavni urad.

Danes vam tudi naznanjam, da bomo imeli na dan sv. Alojzija, dne 21. junija društveno vs. mašo ob 9. uri zjutraj v naši farni cerkvi sv. Petra. Radi tega se vsi skupaj zberemo v naši društveni dvorani, aktivni in mladinski oddelk ob 8:30, da potem korporativno z regalijami in društvenimi zastavami odkorakamo k sv. maši. Po vs. maši gremo zopet nazaj v dvorano na zajterk vroče pečenko; zvečer pa bomo imeli plesno zabavo kakor po navadi vsako leto na god patrona našega društva.

Prošeni ste torej, da se kolikor mogoče v največjem številu udeležite vs. maše in zvečer pa veselice. Ravno tako so vabljeni vsa ostala društva in posamezniki, da nas ta dan obiščete na naši veselici društva sv. Alojzija dne 21. junija. Na svidenje!

Za društvo sv. Alojzija, št. 42 K. S. K. Jednote:

Anton Malešic, tajnik.

Društvo Vitezi sv. Mihalja, br. 61, Youngstown, O.

Daje se na znanje članstvu, da čemo imat našo sjednico dne 17. junija ob 2 posle podne. Na ovu sjednicu vas uljudno vabimo da dojdete svi, jerbo je polgodišnja sjednica. Uzto primio sam dvoje glasovnice iz glavnog ureda, jedno radi Jednotinega doma, drugo za popravo cahterta, i stoga svi čete glasovati, svaki po svojoj volji. Glasovnic ja ne možem da nosim od kuće do kuće, a niti ne možem, da vam ih šaljem poštom, stoga svi na sjednici i da tako platite svaki svoj asesment.

Nadalje izgubili smo jednog brata iz naše sredine, Filip Kurnović, umro 4. juna u bolnici, bio je bolan tri tjedna. Pokojni Filip bio je jak i mlad čovjek, star 40 let, dobar član društva i poznat v naši naselbini kao pravi Hrvat. Bio je članom našeg društva pet godina i devet mjeseci. Ostavlja tu u Americi više svoje žalostno rodbine. Dragi nam brate, počivaj u miru božjem!

Dne 2. juna zadesila je nesreča našeg drugog brata Nikoleta Graša. Kad se vraćao doma iz radnje, netko ga dočekaopred kućom i z nožem izrezaopred životu i oddao na nj dva strela iz samokresa. Sed se

bori s smrtno u bolnici, ima ženu i devet djece; dobar član našeg društva već 23 godina. Zelimu mu svi, da bi odradval ako je bolja volja.

A zađa vas molim, da svi agitirate za našo društvo pri ovih, koji još niso naši članovi.

Bratski pozdrav
John Bajs, tajnik.

Naznanilo.
S tem naznanjam članstvu našega društva sv. Martina, št. 75, La Salle, Ill., sklep zadnje redne seja (majnikove), da vsak član plača v mesecu juniju 50 centov izvanrednega asesmenta za pokritje društvenih stroškov.

Nadalje opozarjam naše članstvo, da sem prejel glasovnice iz glavnega urada glede glasovanja o Jednotinem domu. Torej ne pozabite priti na prihodnjo sejo (junijako), da boste glasovali!

S sobratskim pozdravom
Frank Mallie, tajnik.

Društvo Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill.

Vsem članicam našega društva se uljudno naznanja, da se bodo naše redne mesečne seja v poletnem času vršile vsaki tretji četrtek v mesecu. Prihodnja seja se torej vrši v četrtek 21. junija, v navadnem prostoru. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer. Na tej seji imamo za voliti o dveh inicijativnih predlogih, kot je bilo razglašeno v Glasilu. Udeležite se torej polnoštevilno.

Sestrski pozdrav
Julia Gottlieb, tajnica.

VABILO NA VESELICO

Iz urada društva Marije Cisteje Spočetja, št. 85, Lorain, O. Vsaki članici našega društva je znano, da se bo vršila naša veselica v soboto dne 16. junija v Virantovi dvorani. Kateri se iste ne udeležijo, plača istotako \$1 v društveno blagajno.

Ob enem vabimo uljudno tudi cenjene sobrate društva sv. Cirila in Metoda, da se vsi udeležijo te naše prireditve; vabimo tudi vse ostale Slovence iz naše naselbine. Pridite se malo razveseliti, kajti zabava bo prav domača.

Odbor.

VABILO NA PIKNIK,

kateraga priredi društvo sv. Antona Padovanskega, št. 87, Joliet, Ill., na Vanish farmi pri Little Cash.

Na ta piknik uljudno vabimo vsa cenjena slovenska in hrvatska bratska društva iz mesta ter okolice in vse Slovence, posebno pa članstvo našega društva. Pridite ta dan malo na sveži zrak iz zaduhlega mesta in dima. Vsakemu je znano, da v zelenem gozdiču je zelo prijazno za razvedrilo. Pridite-torej vsi na naš piknik dne 17. junija v zeleno naravo, kjer bo vse dobrega dosti na razpolago. Odbor društva bo skrbel za to, da bo vsakdo postrežen z jedjo in drugim. Ob enaki priliki se bomo tudi mi odzvali vašemu vabilu.

Zdaj pa bratski pozdrav vsemu članstvu K. S. K. Jednote, posebno pa onim, ki boste prišli na ta piknik! **Odbor.**

Iz urada društva sv. Ane, št. 123, Bridgeport, O.

Vse članice našega društva uljudno vabim, da se udeležijo prihodnje polletne seja dne 17. junija, ker imamo za rešiti več važnih točk. Kakor znano, bo letos dne 19. julija poteklo že 20 let, odkar je bilo naše društvo ustanovljeno. Zatorej vas prosim drage mi sestre, da se udeležite te seja v velikem številu, da se pogovorimo, kako bomo obhajale ta slovesen dan.

Nadalje je bilo sklenjeno že na januarski seji, da vsaka članica plača meseca maja 50 centov naklade za društveno blagajno. Torej prosim, katere je to pozabila zadnji mesec, naj uredi sedaj junija.

S sobratskim pozdravom
Ana Logan, tajnica.

Društvo sv. Elizabete, št. 171, New Duluth, Minn.

Članstvu našega društva se tem uradno naznanja, da bo prihodnja redna mesečna seja dne 17. junija v navadnih prostorih. Uljudno vabim celokupno članstvo, da pridete na to sejo, ki bo gotovo zadnja v hiši brata predsednika. Drugi mesec bo namreč dogotovljena nova župnijska dvorana, kjer bomo potem lahko obdržavali naše seja. Udeležite se prihodnje seja vsi, da se malo pogovorimo, kako in kaj bomo imeli prvo sejo v novih prostorih, gotovo ne kakor po navadi sedaj. Imeti bomo morali pri prvi seji nekaj takega, da ne bomo pozabili tako kmalu. Jaz imam tozadevni predlog že v glavi, in ga bom dal v razmotrivanje na seji. Pripeljite tudi kaj novih članov.

Na bodoči seji bom razdelil tudi nove regalije onim, ki so jih naročili; tudi drugi bodo imeli priliko iste nabaviti; torej naj nobenega ne manjka na tej seji! Zanimajte se za svoje društvo in Jednoto; moralo bi biti veliko več zanimanja kakor ga je. Posebno vabim našo mladino, naj se seja udeležijo. Pri seji govorimo v obče slovensko, in kdor lažje govori angleško, to tudi lahko stori. Zdaj imamo pri društvu štiri uradnike in uradnice mlade Amerikance, kakaj bi pa še vi drugi ne prišli? Pridite torej gotovo!

S sobratskim pozdravom
Frank Vesel, tajnik.

Vabilo na plesno veselico

Društvo sv. Stefana, št. 215 v Toronto, Ont., priredi svojo prvo plesno zabavo v soboto dne 23. junija ob sedmih zvečer v I. O. O. B. dvorani na Broadway Ave.

Na tej plesni zabavi bo sviralo novo ustanovljeno tamburaško društvo "Danica," ki bo nastopilo prije na odru s svojimi novimi tamburicami.

Zatorej uljudno vabimo vse člane in članice našega društva, tako tudi vse ostale rojake in rojakinje v Toronto ter okolici, da nas posetijo ta večer. Tako vabimo tudi naše bližnje sosede. Upamo, da nas boste v največjem številu obiskali. Za dobro postrežbo in zabavo jamči **Odbor.**

Iz urada predsednika društva sv. Stefana, št. 224, Cleveland, O

Naznanjam vsem članom in članicam našega društva, da naj se vsak udeležijo prihodnje seja, ki se bo vršila dne 13. junija zvečer v navadnem prostoru. Ne pozabite torej te seja, da pridete v polnem številu, ker se moramo pogovoriti več važnih stvari v korist članstva našega društva. Na tej seji bo tudi glasovanje glede Jednotinega doma. Torej na svidenje dne 13. junija zvečer na seji! — S pozdravom
George Smolok, predsednik.

SLOVENSKI GRADUANTJE

ŠOLE SV. VIDA V CLEVELANDU, OHIO

V sledečem prinašamo ime na fantov in deklic, ki so izvršili osmi razred v šoli sv. Vida in ki so v nedeljo 10. junija graduirali:

Anžlovar Victor, Babuder Anton, Bandi Lawrence, Baraga Stanley, Bavec Frank, Bizjak Stanley, Boldan Anton, Čelesnik Albin, Cimperman Aloisius, Erbežnik Stanley, Fabian Joseph, Fortuna John, Germ Rudolph, Glavich Frank, Gliha Edward, Habjan Valentin, Hočevar John, Hrovat Frank, Jakuš Ludwig, Jamnik Albert, Kalister Rudolph, Kapla Frank, Keržič Henry, Kojancič Rudolph, Koman John, Koprivec Fred, Kranjc Frank, Krnc Anthony, Krnc Aloisius, Kurent Edward, Lube John, Lusk Vincent, Lužar Anthony, Mahne John, Marinko Jo-

seph, Marčantič Anthony, Melle Ermin, Mrhar Milan, Možek Rudolph, Novak Aloisius, Oberstar Mathew, Opačkar Victor, Oster Joseph, Peček Albert, Pečjak John, Pirman Stanley, Petrovič John, Pevec Anthony, Plut John, Praznik Rudolph, Prebil Rudolph, Prijatelj Anthony, Sešek Vincent, Simonič Rudolph, Vinčar Elmer, Sršen Anthony, Strohen Albin, Suhadole Michael, Surtz Ernest, Škoda Joseph, Slogar Andrew, Slogar William, Špeh Frank, Šterk Rudolph, Truden Matthew, Turk William, Urbančič Anthony, Vadnal Frank, Vahčič Anthony, Vidmar Stanley, Zadnik Anthony, Zakrajšek Anthony, Zamej Anthony, Zobec John, Zupančič Emil, Zupančič Victor.

Adamič Julia, Antončič Josephine, Ausec Carolina, Ausec Mary, Bajt Mary, Bajt Mary, Bartol Margaret, Brezar Victoria, Češnovar Mary, Črtalič Josephine, Eržen Olga, Gašper Rose, Glavan Ana, Glavič Elenore, Glavič Frances, Gornik Sophia, Gostič Mary, Hace Jennie, Hren Mary, Hren Anna, Jakopič Anna, Jerman Mary, Klopčič Albina, Korelec Catherine, Kočvar Anna, Korosec Olga, Kostanjšek Mary, Kralj Mary, Krnc Caroline, Kost Josephine, Klaus Frances, Lončar Emma, Lončar Jennie, Lovšin Angela, Lukek Justine, Majer Josephine, Meše Pauline, Možina Mary, Mrzlikar Frances, Mrzlikar Josephine, Murgelj Vera, Oražem Dorothy, Pakj Josephine, Pavli Frances, Peterlin Josephine, Pikš Mary, Povše Anna, Prime Bertha, Pustotnik Mary, Rode Frances, Saffran Justine, Saje Josephine, Savrič Mary, Slak Louise, Logar Margaret, Smole Mary, Smolič Anna, Smolič Frances, Starc Frances, Štepic Angela, Štrecar Josephine, Svetanovič Angela, Sterle Frances, Špeh Josephine, Škeri Frances, Škoda Angela, Škulj Ida, Senk Mathilda, Štupica Anna, Strumbel Jennie, Turk Anna, Turk Elenore, Trhlen Jennie, Udovič Rose, Urban Anna, Verbič Julia, Vintar Anna, Vukasič Mary, Zajc Mary, Zakrajšek Anna, Zakrajšek Frances.

Rev. Matija Jager:

Orel slovenski javnosti.

Sezona društvenega dela poteka. Primerno se mi zdi, da podam slovenski javnosti račun o delu, ki ga je vršilo katoliško slovensko prosvetno društvo Orel pri sv. Vidu v Clevelandu. Zdi se, da se marsikdo dobrih katoličanov in Slovencev še ne zaveda pomena Orla. Zato najprej opomba: Ali je Orel sploh upravičen do obstoja, ali je Orel vreden, da obstoja in deluje, ali je Orel vreden, da se slovenska javnost zanj zanima in ga podpira. Na ta vprašanja moram odgovoriti z odločnim: da! O tem sploh dvomiti ni! Veliko je poslanstvo in naloga Orla sploh, še večje tu, v Ameriki kakor v starem kraju. Kdor gleda in zasleduje razvoj katoliškega gibanja med narodi, ne more prezreti, da zavzemajo v tem gibanju povsod katoliške mladinske organizacije če ne vodilno, pa vsaj prav zelo odlično mesto. Brez vsega dvoma je, da je napredek katoliške misli med narodi v največji meri odvisen od napredka katoliških mladinskih organizacij Odkod, da je v Nemčiji katoliška stranka "Centrum" tako trdna? Prav gotovo, ker je tam katoliška mladinska organizacija izredno krepko in smotreno razpredena po celi deželi. Odkod to, da v doslej najbolj brezverski

deželi, Franciji, katoliška misel tako napreduje, da je v vodstvu države danes protikatoliški kurz naravnost nemogoč? Katoliške mladinske organizacije se zelo množijo in krepe! Odkod to, da v Čehoslovaški, ki je tudi veljala doslej za eno najbolj "svobodomiselnih" držav, nobena vlada delati ne more brez katoliško mislečih poslancev? Prav gotovo ima največ zaslug za probujo katoliške zavesti med čehoslovaškim narodom čehoslovaški Orel, ki se je tako močno razpredel in utrdil po deželi, da je že l. 1922, torej prav kmalu po vojni, postavil na telovadišče 20.000 svojega članstva!

Zakaj je vrhovni poglavar sv. Cerkve papež Pij dvignil svoj protest, ugovor, ko je Mussolini monopoliziral vso vzgojo mladine in zato razpustil vse mladinske organizacije, med njimi tudi katoliške? Zato, ker se zaveda, kolikega pomena so katoliške mladinske organizacije za utrjevanje in širjenje katoliškega mišljenja med ljudstvom! In v naši stari domovini, v Sloveniji? O kako vidno se že kažejo uspehi Orlovskih organizacij! 25 let obstoja Orel, pa je že dala ta organizacija celo armado mož in žena, odločnih v katoliških načelih, dovetnih za vsak napredek, sorazmerno visoko izobraženih — orlovska organizacija namreč gleda in skrbi tudi za umsko izobrazbo svojega članstva. Zato pa verski nasprotniki, kakor so tudi delavni in zvitni in nasilni in strupeni, ne morejo zbežati ljudstva, marveč se slovensko ljudstvo trdno drži svojih katoliških voditeljev in svojih tradicij, katoliških načel! Nemašo zaslug tega ima orlovska organizacija, Zato pa tudi največji slovenski vladika knezoškof Anton Bonaventura Jeglič, ki je ravno te dni praznoval 30-letnico svojega blagoslova polnega vladikovanja — Bog ga ohrani slovenskemu narodu do skrajnih mej možnosti! — svojo največjo ljubezen posveča ravno orlovski organizaciji! Če kdo, se on najbolje zaveda in pozna, kolikega pomena je ta organizacija za narod!

In tako je tudi tu v Ameriki ravno tako, če ne še bolj potreba izrecno katoliške mladinske organizacije! Ne, dandanes ni zadosti, da duhovnik, ki mora stati na braniku za katoliška načela, samo mašuje in deli sv. zakramente in uči krščanski nauk v šoli, vse to je v prvi vrsti potreba, a zadosti to še ni! Današnje moderno dušno pastirstvo nujno zahteva med drugim, da duhovnik mora paziti, da temne sile brezverstva, ki delujejo med ljudstvom, mnogokrat skrito, zato tem bolj nevarno, ne zvodijo mladine od Cerkve proč. Tako se je zgodilo v Franciji! Odkod toliko brezverstva v njej! Zato so potrebne poleg cerkvenih mladinskih organizacij še posvetne mladinske organizacije, katerih poglavitni namen je: ohraniti mladino v odločno katoliškem mišljenju in čustvovanju in jo v tem utrjevati, poleg tega ji pa nuditi čim več vsega, kar potrebuje in s čelji za svoj razvoj in razvedrilo, da le ni v nasprotju z božje postavo.

In to veliko delo, to visoko poslanstvo hoče in si prizadeva vršiti tudi naš clevelandski Orel! Kako ne bi bil upravičen do obstoja? Kako ga naj ne bzi vsi dobromisleči katoliško misleči Slovenci v njegovem plemenitem delovanju podpirali? Kajti duhovnik sam ne zmore vsega dela. Je tudi človek z omeje-

(Dalje na 3. strani)

Sonce in Senca

Zagovori krščanske vere

Spisal
DR. P. ANGELIK TOMINEC O. F. M.

(Nadaljevanje)

Seveda ko bi vsi tako delali, kakor so storili Efežani, ko jim je apostol Pavel prinesel blagovest resnice, bi ne bilo treba cerkvi nobene prepovedi. Efežani namreč, ki "so bili vrazeh uganjali, so znesli bukve in so jih sežgali vprilo vseh; in ko so bili preudarili njih ceno, so našli, da so petdeset tisoč denarjev veljale" (Dela ap. 19, 19). Toda vedno ni bilo tako. Kmalu so vstali krivoverci, ki so se dvignili zoper Kristusa in njegovo cerkev. Na nicejskem (leta 325) in efeškem (leta 431) cerkvenem zboru so bile prepovedane knjige krivovercev Arija in Uestorija. Dvajset let pozneje (leta 451) na kalcedonskem cerkvenem zboru pa knjiga krivoverca Evtiha.

Tako je nadaljevala katoliška cerkev zabranjevanje pogubnih in slabih knjig do iznajdbe tiskarstva. Ker so se pa po tedanjih navadi take prepovedane knjige sežigale, zato seznam prepovedanih knjig ni bil potreben. Ko pa je okoli leta 1450 bila iznajdena tiskarska obrt, po kateri je bilo mogoče v kratkem času razširiti nešteto slabih knjig — kar je bilo prej radi težavnega prepisovanja izključeno — je morala cerkev poseči po drugih sredstvih. Najprej so poskušali papeži zajeziti pogubno razširjanje slabega tiska z raznimi prepovedmi. Tako je leta 1479 papež Sikst IV. kolinski univerzi dal polnomoč, naj nastopi proti tiskarjem, kupovalcem in bralcem veri nasprotnih spisov.

Leta 1487 je papež Inocencij VIII. izdal bulo, v kateri je pod kaznijo izobčenja naročil vsem tiskarjem, naj vse rokopise pred tiskanjem izročijo cerkvenim poglavarjem v pregled. Papež Leon X. je leta 1515 to zapoved obnovil. Toda ker so radi cerkvenega prevrata (protstantizma) v prvi polovici šestnajstega stoletja papeževi odloki ostali brezuspešni, je izdal papež Pavel IV., leta 1559 prvi skrbno pripravljen seznam obsojenih knjig.

Končno je to stvar uredil tridentinski cerkveni zbor leta 1562. Določil je o prepovedanih knjigah splošna pravila, kateri je papež Pij IV. odobril. Leta 1564 so izšla obnem z novim seznamom prepovedanih knjig. Leta 1571 je papež Pij V. ustanovil posebno rimsko kongregacijo, ki naj bi skrbela za ta seznam. Kakor vsaka človeška ustanova, je tudi seznam prepovedanih knjig tekočo stoletij v nekaterih točkah postal pomanjkljiv, zato je papež Leon XIII. leta 1896 izdal novo tozadevno določitev, ki je bila bistveno povzeta tudi v novi cerkveni zakonik.

Ze same po sebi, ne da bi bil zato potreben poseben odlok, so prepovedane knjige in slike, ki nasprotujejo katoliški veri ali npravnosti, pa tudi od nekaterih članov prirejane izdaje svetega pisma. Istotako knjige, ki pripovedujejo o novih prikaznih, prerokbah in čudežih; knjige, ki napadajo verske resnice in namenoma bližajo duhovniški in redovniški stan. Prepovedane so dalje knjige, ki uče ali priporočajo vražarstvo, coprnije, klicanje duhov itd., ali ki zagovarjajo dvoboj, samomor in ločitev zakona ali pa ki namenoma govore o poltenosti, nernavnosti itd.

Prepovedane izdaje svetega pisma pa smejo oni, ki se bavijo s svetopisemskimi studiji, rabi, ako ni v njih napadov na verske resnice. Skofje

smejo v nujnih slučajih svojim vernikom dati potrebno dovoljenje glede uporabe prepovedanih knjig, splošno dovoljenje pa daje sveta stolica. Tudi tisti, ki ima dovoljenje, je zavezan, čitanje in rabo knjige opustiti, ako je s tem zvezana neposredna nevarnost za njegov dušni blagor. Kazni izobčenja pa zapade, kdor bi izdajal odpadniške, krivoverške ali razkolniške knjige ali bi take ali izrečno prepovedane knjige zagovarjal ali pa jih vedoma brez dovoljenja hranil in čital. Seveda za zadene izobčenje samo tiste, ki vedo za to prepoved in kazni; kdor ne ve za zapoved ali za kazni, si kazni ne nakopije.

Prepoved knjig ovira znanost in svobodo. "Prepoved knjig je ovira za znanost." — Kdor stavi ta ugovor, že s tem pokaže, da pri njem o kakem resnem znanstvu ni ne duha ne sluha, kajti vedel bi lahko, da katoliška cerkev vsakomur, ki potrebuje katerokoli izmed prepovedanih knjig, rada dovoli njihovo rabo v znanstvene svrhe.

Pravtako neutemeljen je tudi očitok, da katoliška cerkev s prepovedjo knjig ugonablja svobodo. Vprašal bi samo: kakšno svobodo? Ali svobodo resnice ali svobodo laži? Svoboda resnice tukaj ne more biti mišljena, saj vendar katoliška cerkev resnico hoče in vedno zahteva: oznanjevanje resnice je njeno poslanstvo na svetu. Ako pa mislijo nasprotniki na svobodo laži, potem pa je seveda jasno, da se s tako svobodo katoliška cerkev ne more spriznati, ker bi s tem sama sebi in svojemu nauku nasprotovala. Saj skoro ni laži in zmote, ki ne bi bila že časa v veri sovražna ljenje, oni hvalisa vzgojo mladine po brezbožnih načelih, skratka: nečestost proglašajo za čednost, pobožnost za praznovanje, katoliške verske resnice za bajke. Priznati moramo, da je bil tisti, ki si je izmislil izgovor, da cerkev s svojo prepovedjo zatira svobodo, zelo prebrisan. S tem izgovorom — smeš vse. Smeš širiti nevero, bogotajstvo ali kar hočeš; če cerkev tvojo knjigo obsodi, pa se sklicuj na svoj izgovor o svobodi in bo di prepričan, da bo tvoja knjiga od premožnih hvaljena, cerkev pa zaničevana kot zatiralca svobode.

Najbolj jasno se vidi, koliko odkritosrčnosti je pri tem izgovoru svobodne misli, če pogledamo državne zakone. Skoro v vseh državah imamo tudi takozvani državni seznam prepovedanih knjig in časopisov. Toda baš tisti, ki pri vsaki cerkveni prepovedi glasno povdarjajo načelo svobodne misli, zoper te državne zakone nič ne rečejo. In vendar je državna prepoved npr. primerno ostrižava od cerkvene.

(Dalje prihodnjik.)

Mrs. Lindberg na poletu. Detroit, Mich., 2. junija. — Prihodnji teden se bo mati slovečega zrakovca Col. Lindberga z nekimi aeroplanom od takaj podala v Los Angeles, Cal., da obišče tam se mudečega svojega sina.

Pacijent: Sam ne vem, kaj mi je. . . a zmerom sem žalosten in slabe volje. . .
Zdravnik: Oženite se. Ne katerim to pomaga.
Pacijent: Saj sem oženjen!
Zdravnik: Pa se ločite — to je vsakega v dobro voljo spravilo.

nimi zmožnostmi. Kje naj upravičeno išče in pričakuje pomoči in opore, če ne pri vseh tistih, ki se zavedajo, da je vera največji blagoslov in sreča njih samih in celega naroda?!

Tem bolj je Orel upravičen do obstoja in podpore, ker ima v svojem programu poleg omenjenega še drugo veliko nalogo: buditi, vzdrževati, pospeševati, slovensko zavest med našim narodom, ki se tako hitro, nenaravno hitro, ne poangležuje, marveč internacionalizira. Saj se vendar noben potomec slovenskih staršev, ki pa je pozabil na svoj materinski jezik in svoj narod, ne more smatrati Angleža! Kar je, to je! Ne more in ne more — najsi bi še tako rad! — izbrisati, da je potomec slovenskih staršev. Le en znak si lahko pridobi, znak — odpadništva! In ta znak je za dostojnega človeka vse prej, kakor časten! Taki odpadniki se radi izgovarjajo: Amerikanci smo! Prav. Indijanci so tudi Amerikanci, pa še najbolj upravičeni do tega imena. Crnci so tudi Amerikanci. Ali se slovenski odpadniki tudi smatrajo Indijance, Crnce? . . . Sicer pa, ali zaveden Slovenec mar ne more biti navdušen in zvest državljan Zdruzenih Držav? Še bolj! Zvest svojemu rodu bo tudi državi bolj znal držati zvestobo! Zato bi bil očitke, češ da je zaveden Slovenec proti angleškemu jeziku ali celo proti državi, tako naravnost neumen, da sploh ni vreden, da bi se ga zavračalo! Odlidni državljan na najvišjih mestih Clevelanda, ki niso Slovenci, niti slovenskega rodu, so že ponovno povdarjali, naj Slovenci ohranjajo svojo narodnost, naj drže svoje narodne tradicije. Vedo, da to ni proti državi, vedo, da to ubijanje lastne narodnosti ubijanje idealizma, kar je posesamezniku in narodu vse prej kakor v korist. Mnogi Slovenci pa v svojem suženjskem duhu smatrajo za svojo prvo državljansko dolžnost čim prej pozabiti in zatajiti svoj jezik, svoj narod! Zalostno! In ravno v naši fari se vrši raznarodovanje tako prisilno, tako protinaravno, kakor težko v kaki drugi slovenski naselbini, medtem ko bi se ravno v naši naselbini lahko slovenska zavest najlože in najdalje ohranila! Slovensko ljudstvo si je z lastnimi žulji sezidalo za svojo mladino zavod izobrazbe, in ravno v istem zavodu se njihovo mladno raznaroduje, izpodriva, kjer le more slovenski jezik, da, v otrocih slovenska zavest naravnost ubija! Vse pod pretvezo: V Ameriki smo! Kako pač umevajo nekateri ljudje svobodo, ki je ravno tu v Ameriki tako zamajčena! Kako pač morejo stariši to mirno prenašati, se večkrat vprašujem. Naj bi tisti, ki so prizadeti, ta migljaj razumeli in — upoštevali, da ne bo treba še bolj očitne besede!

Kako odlično je torej poslanstvo, naloga Orla, kako — priznajmo! — upoštevanja vredno njegov trud, ko poleg domovinske ljubezni budi in utrjuje med narodom, zlasti med mladino ljubezen tudi do lastnega naroda, ljubezen in spoštovanje do jezika lastnih rodnih mater! Kako ne bi Orel upravičeno pričakoval, da ga podpirajo vsi, ki res slovensko čutijo!

Ivan Zupan: Zidarjev "šimelj." (Spominaka črtica). Večkrat ko ponoči zagrmim in se zablika preko našega erijakega jezera, se nehote spominjam na najbolj strašno noč izza mojega mladostnega življenja, pri katerem dogodku je igral Zidarjev "šimelj" zelo važno ulogo. Od onega časa bo letos v jeseni poteklo že 44 let, ko sem hodil kot devetletni deček še v ljudsko šolo.

Istočasno je bilo v moji rojstni vasi tamkaj pod starostu dolenskih hribov — čestitim Kumom — vse drugače kakor je pa danes. Živele, delale in nosile se je še po starem. Seveda pol stoletja spremeni marsikaj, osobito pa vojna. Vseseno smo tedaj živeli zadovoljno, dasiravno še bolj po stari navadi Kumljancev. Morda se dandanes ta ali oni izmed njihov domačinov vozi še s Fordom v Radeče po opravkih? Bog zna, če ne pridejo čez leta tudi na Kumljansko že aeroplani v navado?

Takrat so bili konji v naši šentjurski fari še prava redkost. Kot nekdanji velik prijatelj te koristne domače živali, sem vedel za vsakega onega arečnega gospodarja v fari, ki se je ponašal s kakim konjčkom in kočijo. Koliko veselja je zavladalo v naši vasi tedaj, ko je naš sosed Zidar nekega dne iz semnja v Bučki prignal lepega sivkastega konjička "šimelja." Prihoda istega smo se osobito veselili mi vaški dečki, kajti to je bil za ono dobo prvi in edini konj naše vasiče. Pri Zidarju so imeli več reprov goveje živine v hlevu, lepe voličke, junce, krave in teličke. Ker je bil pa gospodar na eni nogi nekaj hrom, je težko hodil po svojih opravkih, zato mu je bil čil konjič v veliko pomoč v tem oziru in tudi na polju pri delu.

Omenil sem že, da sem imel še kot deček posebno veselje do konj, to pa radi tega, ker jih nisem videl mnogo. Kdo je bil bolj vesel prihoda prvega konjiča v naši vasi, kot jaz? Kadarkoli sem imel priliko, sem jo smuknil v Zidarjev hlev, vsedel se na prag k vratom in občudoval "šimelja." Včasih sem se mu tudi približal, ponudil mu malo soli ali skorjico kruha, da sem ga lahko po glavi pobožal. In tako sva postala kmalu dobra znanca. Ob nedejljah mi je sedaj že ranjki Zidar dovolil, da sem peljal "šimelja" k našemu koritu v graben napajat. In tedaj sem bil zelo ponosen in vesel, ker sem ga lahko jahal. Naši volički v hlevu me niso od tedaj več tako zanimali. Prosil sem večkrat očeta, da naj tudi on kupi kakega — "pramčka" ali "šimelja," toda moja prošnja ni bila uslišana vsled finančnih razmer.

Zidarjevega "šimelja" se tudi radi tega še dobro spominjam, ker me je leto kasneje po onem, tukaj opisanem dogodku v kočiji peljal na postajo v Zidanem mostu, ko sem šel v Ljubljano v šolo.

meni je pa oče dovolil, da sem ga imel kot poganjač v oskrbi. To je bil zame poseben dan veselja!

Na cilj smo dospeli srečno po preteku dveh ur, ko se je že zmrčilo. V gostilni pri Knezu je bila velika pojedina za vse voznike, in tako sem bil iste tudi jaz deležen, ker sem svojo službo dobro izvršil. Ko se je moj "šimelj" nekoliko odpočil in tudi okrepal, sva jo okrog devete ure po noči krenila proti domu, dobro uro hoda v dolino. Seveda sem porabil to lepo priliko, da sem s pomočjo Knezovega hlapca zasedel "šimelja" in ga ponosno jahal kakor in general.

Sprva je šlo vse po sreči. Včasih sva jo udrila tudi v "trap" za galopiranje pa je nisem imel vozniče. Kar naenkrat se je pričelo pripravljati k nevihti. Kaj bo? Niti polovice pota še nisva naredila. Ko dospel v vas Pungert, je pričelo že grmeti in se bliskati. Jaz nisem vedel ali bi ostal v tej vasi ali bi nadaljeval pot do doma. Odlodil sem se končno za domov. Ko sem prijezdil onstran označene vasi v nek globok klanec, je najhuje še treščilo nedaleč v neko drevo sredi gozda. Moj "šimelj" se je tega tako prestrašil, da je pričel rezgetati in skakati na enem mestu. Posledica tega je bila, da me je vrgel na tla. Zival se mi hotela premakniti z mesta.

"In groza! To se je pripetilo prav v bližini Zajčeve njive, nedaleč od one črtnje, iz katere je stari Zajec padel in se ubil že pred več leti nazaj. Lahko si predstavljate moj položaj tedanjega devetletnega dečka, ki stoji v tako strašni uri v temni noči na tako strašnem mestu! Vedno sem se bal, da me bo pokojni Zajec zagrabil.

V tej agoniji, ves prestrašen, obupan in zbeگان si nisem več upal niti gledati. Z levice sem si zakril oči, z desnico pa oprile "šimeljovega" repa in leprosil ter poganjal konja, da naj me domov pelje iz tega strašnega kraja.

Pri tem sem se večkrat spodtaknil ob kak kamen na cesti in padel na tla vsled česar se mi je "šimeljnov" rep izmuznil iz rok. Tako sem vel mejojemu četvero-nožnemu vodniku, da naj se ustavi in me počaka, kar je pridna žival tudi storila, na kar sem konja prijel za uzdo. In žival me je ubogala. Čez kake pol ure sva jo vsa premočena in utrujena prikorakala domov.

To je bil moj prvi in zadnji slučaj, da sem bil za vodnika Zidarjevega "šimelja" na tako dolgi poti. Do cilja sem ga vodil jaz, domov me je pa "šimelj" privedel.

Ameriški potni listi za pot v inozemstvo. Potovanje v inozemstvo, zlasti v Evropo, je postalo za Amerikance eden izmed najbolj priljubljenih načinov počitnic in zabave. Koliko je to res za Amerikance po rojstvu, tem bolj to velja za naturalizirane državljane in za inozemce, ki so tukaj nastanjeni. Vsako leto odpotuje v inozemstvo približno pol milijona ameriških državljanov. Od inozemcev je leta 1927 zaprosilo za povratno dovoljenje (permit) nič manj od 112,000 inozemcev, ki so šli na obisk v inozemstvo.

ne, marveč tudi prebivalce otokov, ki jih Zdruzene države posedujejo. Oseba, ki je izjavila, da namerava postati državljan Zdruzenih držav (kdor skratka ima prvi papir), ne spada med tiste in ne more dobiti potnega lista.

Kdo more biti vključen v potni list? Le državljan in taki, ki dolgujejo zvestobo Zdruzenim državam, smejo biti vključeni v potni list Zdruzenih držav. Potni list, izdan možu ali očetu, sme vključiti mladoletne otroke in ženo, ako je tudi ona ameriška državljanica. Potni list žene sme vključiti tudi mladoletne otroke. Mladoleten brat, oziroma sestra sme biti vključen v potni list starejšega brata, oziroma sestre. Mladoletni vnuki ali nečaki smejo biti vključeni v potni list svojih sorodnikov, ako je v prošnji za potni list priložena ataka zahteva s strani staršev, oziroma skrbnikov.

Vsak član družine, ki ima čez 21 let, mora imeti svoj poseben potni list. Cena potnega lista. Za prošnjo za potni list je treba plačati \$1 in za izdajenje istega \$9. Sorodniki ameriških vojnolov, ako se podajejo v inozemstvo, da obiščejo njihove grobove, ne plačujejo nikake pristojbine. Predpisano pristojbino za potni list je treba plačati v gotovini ali v poštni nakaznici, ko se vloži prošnja. Čeki se ne sprejemajo.

Prošnja za potni list. Prošilec za potni list mora predložiti pisмено prošnjo (Department of State zalaga brezplačno s tiskovino za prošnjo). To prošnjo je treba podpisati pod prisego v prisotnosti klerikalnega sodišča ali državnega sodišča, pooblaščenega za naturaliziranje inozemcev, ali v prisotnosti zastopnika State Departmenta. Med ostalim mora prosilec navesti kraj in dan rojstva, kako dolgo namerava ostati v inozemstvu in svrha potovanja. Prošnji je treba priložiti dve fotografiji na tankem papirju, čez kateri mora prosilec podpisati svoje ime, in affidavit s strani enega svedoka (priče). Priče pa ni treba, ako se more prosilec izkazati s starim ameriškim potnim listom.

Prošilec, ki je potom lastne naturalizacije postal državljan, mora navesti datum svojega prihoda v Zdruzene države, ime sodišča, kraj in dan svoje naturalizacije, kakor tudi kje in kdaj je stanoval v inozemstvu po svoji naturalizaciji. Priložiti mora svoj državljanski papir ali overovljeni prepis sodbene zapisnika o naturalizaciji. Inozemka, ki je postala državljanica vsled poroke z ameriškim državljanom pred dnem 22. septembra, 1922, mora predložiti dokaze o možnem državljanstvu.

Inozemka, poročena z ameriškim državljanom po dnevu 22. septembra, 1922, ne pridobiva državljanstva vsled poroke. Njej se ne more izdati ameriški potni list niti ne more biti vključena v potni list svojega moža, ako z njim potuje, razun ako je sama postala ameriška državljanica. Ako se ni sama naturalizirala, naj vpraša konzulat one države, katere je državljanica. Mogoče je, da ji konzul ne bo hotel izdati pasporta iz razloga, ker je po zakonih dotične države vsled poroke prenehala biti državljanica iste. V takem slučaju zaprisežena izjava (affidavit) o identitety and nationality) utegne služiti mesto rednega potnega lista, ali treba je poprej vprašati konzulate držav, ki jih utegne obiskati, da-li bodo vizirali tak affidavit.

Isto velja za vse inozemce, ki iz enega ali drugega vzroka ne morejo dobiti potnega lista od zastopnika onih držav, kamor spadajo, kakor je to slučaj z

Prva pomoč pri opeklinah. 1. Opekline je treba takoj namazati z glicerinom in potem počasi in previdno obrisati. Bolečine skoraj ponehajo. 2. Dobro je tudi opekline posuti s pšenično ali rižovo moko, to lajša bolečine in preprečuje napravljanje mehurjev. Dobri so tudi obkladki iz apneno vođo ali lanenim oljem. 3. Župnik Kneipp priporoča na opekline pokladati sveže ki slo zelje.

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Solventnost aktivnega oddelka znaša 101.03%; solventnost mladinskega oddelka znaša 144.73%.

GLAVNI URADNIKI: Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 62nd St. Cleveland, Ohio. II. podpredseda: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.

120. 25738 JOSEPH ZINI — Član društva sv. Barbare, št. 23, Bridgeport, O., operiran 7. maja, 1928. Opravičen do podpore \$50.

121. 9838 JENNIE ADLEŠIČ — Članica društva sv. Franciška Saleskega, št. 29, Joliet, Ill., operirana 29. marca, 1928. Opravičena do podpore \$100.

122. 10808 FRANCES PAPESH — Članica društva sv. Franciška Saleskega, št. 29, Joliet, Ill., operirana 9. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

123. 8256 MARY MATIČIČ — Članica društva sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa., operirana 19. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$75.

124. 25166 KAROL GOLOB — Član društva Vitezi sv. Florijana, št. 44, South Chicago, Ill., operiran 26. aprila, 1928. Opravičen do podpore \$100.

125. 3618 FRANCES SUHADOLNIK — Članica društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill., operirana 24. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

126. 23874 JOHN MIROSLAVIČ — Član društva sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn., operiran 24. aprila, 1928. Opravičen do podpore \$100.

127. 2112 MARY BRINTZ — Članica društva sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn., operirana 24. marca, 1928. Opravičena do podpore \$100.

128. 24154 ANTON INTIHAR — Član društva sv. Antona Padovanskega, št. 72, Ely, Minn., operiran 28. aprila, 1928. Opravičen do podpore \$100.

129. 5911 MARY GREGORICH — Članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 14. maja, 1928. Opravičena do podpore \$75.

130. 10405 MARY BETON — Članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 16. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

131. 4176 — JOSEPHINE PRAGNER — Članica društva Marije Sedem Žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa., operirana 10. maja, 1928. Opravičena do podpore \$100.

132. 22638 IGNAC FLAKE — Član društva Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., operiran 26. aprila, 1928. Opravičen do podpore \$100.

9650 MARY SUSA — Članica društva Kraljica Majnika, št. 157, Sheboygan, Wis., operirana 15. marca, 1928. Opravičena do podpore \$100.

7566 MARY SKODLAR — Članica društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., operirana 25. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$75.

9870 ANNA GRAJŽAR — Članica društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., operirana 3. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

11499 BARBARA KLEŠIČ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., operirana 23. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

10884 LJUBICA SKOKO — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., operirana 1. marca, 1928. Opravičena do podpore \$100.

11569 MARY KUHER — Članica društva sv. Jožefa, št. 168, Bethlehem, Pa., operirana 18. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

12532 MARY KRALL — Članica društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operirana 16. maja, 1928. Opravičena do podpore \$100.

27332 MIKE STEFANIČ — Član društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operiran 12. aprila, 1928. Opravičen do podpore \$100.

15247 FRANCES PETKOVSEK — Članica društva Marije Pomagaj, št. 174, Willard, Wis., operirana 5. maja, 1928. Opravičena do podpore \$100.

25289 JOHN KERŽAN — Član društva Jezus Dobri Pastir, št. 183, Ambridge, Pa., operiran 20. februarja, 1928. Opravičen do podpore \$100.

13032 FRANCES ULAGER — Članica društva sv. Antona Padovanskega, št. 185, Burgettstown, Pa., operirana 7. marca, 1928. Opravičena do podpore \$75.

9306 HELEN LAVRICH — Članica društva sv. Helene, št. 193, Cleveland, O., operirana 5. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$75.

12952 FRANCES POTOČNIK — Članica društva Marije Pomagaj, št. 196, Gilbert, Minn., operirana 20. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

15291 GERTRUDE LAH — Članica društva Marije Vnebovzete, št. 203, Ely, Minn., operirana 12. aprila, 1928. Opravičena do podpore \$100.

13849 EVA TRBOVIČ — Članica društva sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill., operirana 14. marca, 1928. Opravičena do podpore \$100.

2034 JOSEPH KOLAR — Član društva Vitezi sv. Florijana, št. 44, South Chicago, Ill., izplačalo \$50.

4797 TEREZA VERŠAJ — Članica društva Vitezi sv. Florijana, št. 44, South Chicago, Ill., izplačalo \$50.

6326 JOSEPH SUŠTARŠIČ — Član društva sv. Barbare, št. 74, Springfield, Ill., izplačalo \$50.

23849 ANTON MARKOVIČ — Član društva sv. Mihaela, št. 152, South Deering, Ill., izplačalo \$50.

22202 STEVE BAN — Član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačalo \$50.

MLDINSKI ODDELEK 3904 ANNA PLEJC — Starša 6 let, 6 mesecev in 7 dni, članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., umrla 17. aprila, 1928. Vzrok smrti: Pljučnica. Pristopila k Jednoti 24. januara, 1923. Bila je članica 5 let, 2 meseca in 23 dni. Starost prihodnjega rojstnega dne 7 let. Opravičena do podpore \$168, kateri znesek je bil nakazan 28. maja, 1928. Josip Zalar, glavni tajnik.

NARODNE POLITIČNE KONVENCIJE NA DELU

Narodna konvencija (National Convention) ameriške politične stranke ima dve svrhi: sprejeti proglašeno načelilo, naziranjih in praktičnih predlogih stranke, skratka volilni program, in izbrati kandidata za predsednika in podpredsednika Združenih držav.

Od leta 1800 ljudstvo izbira predsednika, dasi ustava določa, indirektno volitev istega potom predsedniških volilnih mož (elektorjev). Vsaka država izvoli toliko elektorjev, kolikor ima predstavnikov v kongresu. Formalno torej ljudstvo na dan volitve ne izvoli predsednika, marveč elektorje, ki naj zanj glasujejo. Dejanski pa stranke imenuje le svoje predsedniške kandidate, volilci glasujejo za kandidata te ali one stranke in izvolitev elektorjev je postala le gola formaliteta, kajti oni oddajo svoj glas onemu kandidatu, v kogar listi so bili izvoljeni. Kdo naj bo elektor te ali one stranke, določa državna konvencija dotične stranke. Ker ti elektorji le predstavljajo, koliko glasov je poedina država oddala za tega ali onega kandidata, in so primorani glasovati za svojega strankinega kandidata, se predsednik in podpredsednik Združenih držav dejanski izbira potom splošnega glasovanja volilcev. Vsaka skupina elektorjev enostavno predstavlja kandidata dotične stranke.

Ta posebnost ameriškega političnega sistema razjasnjuje, zakaj so nacionalne politične konvencije tolike važnosti. Le volilni dan sam, ko ljudstvo izbira izmed kandidatov posameznih strank, je večje važnosti v politični kampanji. Doba pred konvencije. Ze mnogo časa pred sestankom narodnih konvencij je začela agitacija (boom) za enega ali več mogočih kandidatov te ali one stranke. Letos smo doživeli živahen "boom" za take demokratične favorite kot sta guvernir Alfred Smith in senator Jim Reed, oziroma za republikanske favorite Herbert Hoover, podpredsednika Dawes in druge. Pristaši istih so poskrbeli za potrebno propagando, obelodanjenje njihovih životopisov, organiziranje odborov za agitacijo v njihovo korist itd.

Oni, ki se potegujejo, da bi jih stranka imenovala svojim predsedniškim kandidatom, morajo deliti v tri vrste: "Favorites", "Dark Horses" in "Favorite sons." Ti so precej popularni v časopisnih vesteh tekom predsedniške kampanje. "Favorites" (priljubljenec) je navadno kak dobro znani politični prvak, ki ima pristaše po vsej deželi ali vsaj iz večjega dela iste. To utegne biti kak federalni senator z dolgoletno službo, katerega ime je vsakemu znano, ali pa kak popularni državnik ali pravdnik. Pokojni Theodor Roosevelt je bil tipičen favorit na republikanskih konvencijah.

Izraz "dark horse" (črni konj) se rabi za osebo, ki ni široko znana in ki utegne biti izbrana za predsedniškega kandidata, ako nihče izmed favoritov ni mogel biti izbran. Dogaja se čisto v takih slučajih, kadar se dva favorita borita za nominacijo, da izberejo kom-

promisnega kandidata, ki utegne biti kak "dark horse." Nominacija takega je presenečenje za vso deželo. Nominacija Woodrow Wilsona leta 1912 in Warren Hardinga leta 1920 je prišla na tak način. "Favorite son" je izraz, ki označuje kandidata, ki je v svoji lastni državi jako priljubljen. Glasoviti klic na newyorški narodni konvenciji leta 1924 "Alabama oddaje svojih 24 glasov Underwoodu," kar je načelnik alabamske konvencije ponovil pri trideset in več glasovanjih, dokler se ni pojavil siguren zmagovalček, tipično opisuju udanost lokalnih delegatov za svoje "favorite sons" ali "domače sinove."

Štiri do pet dni pred otvoritvijo konvencije začnajo delegatje prihajati v mesto konvencije (Convention City). Mnogo tisočev političarjev, novinarjev in izletnikov napolni najzadnji kotečec v vsakem hotelu. Delegacije posameznih držav se posvetujejo in delajo načrte skupaj z drugimi, kako naj si zasigurajo uspeh svojih teženj.

Postopanje na narodni konvenciji. Zbor otvarja predsednik narodnega odbora stranke. Dvorana, ki je prostrana in dostikrat drži petnajst tisoč ali več ljudi, je nabit polna. Razum delegatov, njihovih namestnikov in njihovih žen skupijo se političarji iz vseh držav, senatorji in poslanci iz Washingtona, žurnalisti in reporterji in masa drugih partizanov. Zastave poednih držav, narodne zastave, znaki in gumbi favoriziranih kandidatov so povsod na izid. Godba igra popularne arije in gledalci pozdravljajo vsako odlično osebo, ko vstopi v dvorano.

Izven konvencije dvorane, po vsej deželi, mnogo tisoč ljudj prisluškuje konvencije na svojih radio-aparatih. Mikrofoni so bili prvič postavljeni v konvenciji leta 1924. Dnevni red konvencije začne z otvoritvenim govorom (key-note speech) začasnega predsedatelja, ki ima povdarjati uspehe stranke od poslednje konvencije in naglašati tekoče probleme, ki stojijo pred stranko. Ta govor vedno vsebuje tudi kritike nasprotne večje politične stranke.

Volilni program. Glasovanje za kandidata. Izvoli se posebni odbor, ki naj izdela in predloži volilni program (platform). Ta obstoja iz vrste resolucij o važnejših političnih in socialnih problemih, ki se nazivajo "planks" (deske). Ker v isti stranki utegne biti več frakcij, se program navadno formulira tako, da se zadovolji vsem grupam. Navadno se ta program odobri, dasi je bilo slučajev, da se je o posameznih resolucijah privedla ostra borba med posameznimi skupinami in državnimi delegacijami. ("Platform" pomenja pravzaprav stojišče ali oder, zgrajen od desk. Radi tega se posamezne točke programa zovejo "planks".)

Nato sledi imenovanje kandidatov. Predsedništvo poziva države po abecednem redu in ko pride red na državo, kateri kak aspirant za nominacijo pripada, uvažen delegat stopi na oder in v hvalepnem govoru predloži dotičnega kandidata. Drugi delegat podpre nominacijo. Potem se nadaljuje s pozivom držav, dokler se niso vse države odzvale in so vsi aspiranti predloženi. Povprečno je kakih sedem ali osem teh predloženih kandidatov. S tem je konvencija prišla do zadnje točke programa, do glasovanja za predsedniškega kandidata.

Glasovanje se vrši tako-le: Tajnik konvencije poziva imena držav, začeni s Alabamo in dovršivši z Wyoming. Ko pokliče ime države, načelnik dotične državne delegacije izjavi, kako je delegacija njegove države

glasovala. Nato se sešteva je glasovi in proglaš izid. Na republikanski konvenciji mora kandidat dobiti nadpolovično večino, da se proglaš predsedniškim kandidatom stranke. Na demokratični konvenciji pa se zahteva dvetretinska večina za nominacijo. Tradicija obstoja, da po zmagi takega kandidata vse druge skupine umaknejo svoje manjšinske kandidate in vsa konvencija soglasno potrdi izvolitev zmagovalnega kandidata.

Glasovanje se ponovi, dokler kak kandidat ne dobi potrebne večine. Eno glasovanje sledi za drugim, dokler ne prodre do "break" (preloma), ko slabše frakcija opusti svoje kandidate in se pridruže enemu izmed poglavitnih kandidatov. Kakšenkrat to "break" nastopi z neodeljivo silo: ena delegacija za drugo preskoči k dozdnevemu zmagovalcu; premaganci vržejo proč svoje embleme in znake in pridružujejo se vzklikajočim zmagovalcem. To se imenuje "stampede" (divji naval) in je trenotek nepopisnega razburjenja.

Konvencija na to pristopi k izvolitvi podpredsedniškega kandidata in s tem je delo konvencije dovršeno. Utegne se zgoditi, da se pristaši premaganega kandidata nečesto pokoriti strankini disciplini in se odcepijo. Tak upor proti stranki se imenuje "belt." More priti do razkola v stranki, na kar nastane strastna in razburjena volilna kampanja. Glasovit "bolt" je bil oni pristašev pokojnega Roosevelta na republikanski konvenciji leta 1912. Prišlo je do ustvaritve "tretje" stranke, kar vedno je vedno dogodek historične važnosti v ameriškem političnem življenju. Ali taki "bolts" so redka stvar. Navadno se nasprotne frakcije udajejo in izvoljen kandidat postane kandidat celokupne stranke, podprt od vseh frakcij v stranki.

Brigham Young in ameriški Mormonci

Značilna posebnost države Utah je mormonska cerkev ali Latter Day Saints (svetniki poznejšega dne), kot se sami menujejo. Tri četrtine vseh cerkvenih članov v Utah so Mormonci. Oni so prišli v Utah iz srednjega zapada, od koder so bili iztirani, in podali se v Utah, ki je bil tedaj še divja pokrajina.

To versko sekto je leta 1830 ustanovil Joseph Smith, mormonski "profet." Druhal ga je ubila leta 1844. Njegov naslednik je bil Brigham Young, moč izrednih sposobnosti, ki je spajal versko navdušenje in fanatizem s podjetnostjo pionirja in je spremenil puščavo v bogato in rodovitno državo.

Po poklicu je bil tiskar in steklar. Leta 1832 je postal mormonski starešina (elder). On je popolnoma sprejel nauke prvega mormonskega proroka in jih tudi razširil. Mormonci verujejo v Sveto Pismo kot božjo besedo, pa tudi v "Pismo Mormona" (book of Mormon) kot nadaljnjo razodetje Boga. Ta knjiga, spisana na "zlatih ploščah," pove, kako se je za časa jeruzalemskega kralja Zedekije neki Israelit imenom Lehi preselil s svojo družino iz Palestine v Ameriko. Nekateri izmed njegovih sinov, na primer Laman, so baje prodri v divjo notranjščino in postali predniki in poglavarji severo-ameriških Indijancev. Potomci Lamanovega sina Nephi pa, kakor trdi knjiga, so postali dobri kristjani že mnogo stoletij pred Kristusom. Potomcem te družine se je Kristus prikazal, ko je vstal od mrtvih, izmed njih si je izbral 12 apostolov, ki so v kratkem sprebobrili vso deželo h krščanstvu. Toda začetkom četrtega stoletja je krščanska cerkev valed

vojni rapada. Mormonska knjiga popisuje to dozdnevno pravadno krščansko dobo v Ameriki, obstoječo mnogo stoletij pred Kolumbovim odkritjem. Mormon, velik junak in pobožen kristjan, jo je baje spisal okoli leta 400. "Knjige Mormona" prorokuje, da se zbiranje Izraela, obnovev desetotične "zgubljenih plemen" in zgraditev Ziona izvrši na ameriškem kontinentu in da Kristus sam pride kraljevati.

Mormonci so izganjali iz države v državo, dokler jih ni Brigham Young, ko je postal njih izbrani predsednik in prorok, povedel čez planjave in planote v dolino in sru skalovitega gorovja, kjer je blizu Velikega slanega jezera leta 1847 ustanovil sedanje mesto Salt Lake City.

Ko so se tudi drugi Mormonci pritekli v "obljubljeno deželo," je Young začel organizirati državo, ki naj se zove država Deseret. Vlada Združenih držav pa ni hotela priznati te države, radi česar je bil Utah organiziran kot teritorij Združenih držav. Predsednik Fillmore je imenoval Younga prvim guvernerjem novega teritorija.

Leta 1854 je bil imenovan nov guvernir, ki pa ni bil Mormonec, kar je dovelo do resnih nemirov, tako da je bilo treba v Utah odposlati federalne vojake.

Young je bil ustanovitelj množičnega mormonskega ustanove in je bil sam prvi, ki se je po tem ravnal. Imel je kakih 18 tisoč poleg množičnih republikanski konvenciji leta 1912. Prišlo je do ustvaritve "tretje" stranke, kar vedno je vedno dogodek historične važnosti v ameriškem političnem življenju. Ali taki "bolts" so redka stvar. Navadno se nasprotne frakcije udajejo in izvoljen kandidat postane kandidat celokupne stranke, podprt od vseh frakcij v stranki.

F.L.L.S.

Ako

hočete zvedeti za naslov katerega vašega sorodnika, znanca in prijatelja,

Ako

imate na prodaj kako zemljišče, farmo, trgovino ali hišo,

Ako

hočete da bo vaša trgovina, ali podjetje še bolj napredovalo,

OGLAŠAJTE

v največjem slovenskem tedniku

'GLASILU K. S. K. JEDNOTE'

Skupno število stalnih naročnikov sedaj znaša 00781. Vprašajte ali pišite glede cene.

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

700-letnica ustanovitve lavantinske škofije.

Slovinci so na koncu presele ljevanja obstali na periferiji germanske velesile. Dvojne se bile posledice tega zgodovinskega dejstva: 1. Slovinci so se na tem nesrečnem, magnetičnem pasu znašli v precpu med german-sko silo in pa znova in znova prodirajočimi nomadskimi narodi, ki so na svojem potu iz vzhoda morali zadeti na Slovence. Nesreča tega domovila je bila odprta ravan na vzhodu, ki ni predstavljala niti najmanjše zapreke pri prodiranju na zapad.

2. Na tem perifernem ozemlju, kjer so se ohranili sledovi starodavne ptujske Viktorinove in celjske Maksimiljanove škofije, ni bilo nobenega duševnega sredstva, ki bi doseljene Slovence pritegnilo v svoje območje. Tam na južnem koncu je stal Ogled, in severu Solnograd. Najenostavnejša rešitev bi bila: osnovanje posebnega cerkvenega središča za Slovence. Dogodki pa so nanesli drugače. S tem, da je Karel Veliki leta 811. določil Dravo za mejo med solnograško nadškofijo in oglejskim patriarhatom, so bili Slovinci razpeti med dva rivala — Ogled in Solnograd.

V tem zgodovinskem trenutku je logika razvojnih možnosti usilila vprašanje: Da li in kdaj bodo Slovinci, ki so bili s tem obojeni na cerkveno-organizacijsko sožitje s heterogenim — italijanskim in nemškim — elementom, dosegli samostojno zaokroženo cerkveno organizacijo? Odgovor je ležal v skrivnostnem naključju zgodovinskih dogodkov. Logika je govorila, da se bo to pričakovane lastne škofije, ki bi obsegala samo slovenski živelj, prej izpolnilo na desni strani Drave — v oglejskem patriarhatu. Pomisliti moramo namreč, da je Ogled v organiziranju cerkvenega življenja na ozemlju poznejše Kranjske in Štajerske moral zaostajati za Solnogradom iz več razlogov: 1. Rendi zapoznenosti v sparih s rivalnim gradeškim patriarhom; 2. Rendi nastajanja velike oglejske cerkvene države, ki je segala čez Kranjsko, Istro in Furlanijo in ki je dajala patriarhu obilo posla; 3. Rendi prevelike oddaljenosti od samega Ogleda so morali izostati blagodejni žarki verskornovne obnove.

Rešitev slovenskega škofijskega vprašanja se je obetala že za Bertolda (1218-1251), ki je nameraval za slovensko ozemlje svoje preobširne vladikovine ustanoviti novo škofijo. Realizacija tega načrta v 13. stoletju bi imela nedogledne posledice, ko bi se ne bila razbila ob vprašanju dotacije novi škofiji. Bertold, ki je hotel za dotacijo porabiti dohodke gornjegrajskega samostana, ni našel odziva pri gornjegrajskih menihih. S tem se je razbil ta dalekosežni poizkus, ki bi realiziran dal cerkveno-organizacijskim oblikovanam na naših tleh docela drugačno lice.

To vprašanje posebno škofije, ki bi na severni periferiji razbremenilo dušnopastirske posele oglejskega patriarha, je stalno ostajalo na dnevnem redu. Za lastno stanje, v katerem se je nahajalo versko življenje v oglejskem patriarhu radi prevelike razprostranjenosti patriarhata, radi ekscentrične lege oglejskega sedeža in radi stalnih političnih trenj, ki so obračali pogled Ogleda drugam, je sililo k cerkveno-organizacijskim reformam. Vendar se ni niti ustanovitev, posebnega savinjskega ali celjskega arhidjakonata, ki je obsegal vse ozemlje med Dravo in Savo izvedel leta 1788 in 1823. Vendar, v letu 1788, ko je bil razpustil

škofije leta 1461 izvršila v skladu s slovenskimi narodnostnimi mejami.

Ljubljanska škofija ni bila namreč ustanovljena samo radi dejanskih verskih potreb, ampak ker je slovenskemu cesarju predvsem za oslabitev patriarhove moči. Ustanovitev se je izvršila proti patriarhovi volji in na škodo slovenskemu ljudstvu, ker ne predstavlja ta ljubljanska škofija zaokrožene celote, ampak le posamezne raztresene župnije po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem (Gornji grad, Skale, Braslovče in Pilstjanj). Večina slovenskega ozemlja na Kranjskem in Štajerskem je še vedno spadala pod Ogled do leta 1751, ko je s papeško bulo "In unctis nobis" nastopila likvidacija oglejskega patriarhata; njegova dediščina preide na videmsko in gorjsko nadškofijo, pod katere oblast pride del Štajerske med Dravo in Savo. S tem je bilo delno rešeno slovensko škofijsko vprašanje — na jugu.

Na severu pa se je reševanje slovenskega škofijskega vprašanja vršilo v štirih etapah leta 1228, leta 1786, leta 1859 in leta 1923; s tem je v najtesnejši zvezi ustanovitev lavantinske škofije leta 1228 po solnograškem nadškofu Eberhardu II., ki izda tozadevno ustanovno pismo 10. maja, 1228. Ustanovitev lavantinske škofije so vedevale velike izpremembe od konca 10. stoletja do sredine 13. stoletja. Naseljevanje neobljudenih krajev ter kolonizacija naraščata; ljudstvo se je znatno pomnožilo, potreba po zidanju novih cerkva se vedno krepeče oglašala. Pod vidikom teh izprememb se je ustanovila leta 1070 krška škofija, leta 1218 sekovska in leta 1228 lavantinska škofija s sedežem pri Sv. Andražu v Labodski dolini.

Toda niso bili to verski in apostolski vzroki edino merodajni pri ustanovitvi lavantinske škofije; Eberhard II. se je s tem hotel predvsem zavarovati pred eventualno zahtevo koroškega ali štajerskega vojvode, da se mora ustanoviti posebna, od Solnograda neodvisna škofija. Po svojem delokrogu je bila ta lavantinska škofija stvarno nekaka ekspozi-tura solnograška; po svojem obsegu je bila neznamenita, saj je prvotno obsegala komaj tri župnije na Koroškem in dve župniji na Štajerskem; po dohodkih skromna in zapostavljena; to-da v njej je Previdnost Božja položila klice bodočega razmaha in veličine, visokega poslanstva, da objame množice na periferiji cesarstva, ki so skozi stoletja čakale, da pridejo do svoje škofije, da jih dvigne do nedoseženih višin versko-moralne poglavitbe; da jih zbere in pripravi za narodno osvobodjenje.

Lavantinska škofija je v prvem svojem razvojnem obdobju občutila dva udara: 1. turške invazije, ki so povzročili Lavantincem veliko materialno škodo; 2. nevarnost protestantizma, ki je bil na južnem Štajerskem najbolj razširjen v Šaleški dolini ter v Zalcu in, ki se je posebno ukoreninil na Vurberskem gradu ter v Radgoni. Višek protestantskega gibanja v naših krajih sega v leta 1578 do 1599, to je po verski pacifikaciji v Brucku, ki je protestantom dovolila, da smejo imeti svoje predikante.

Katoliško protiakcijo v naših deželah je organiziral in vodil lavantinski škof Jurij Stobbej (1584-1618), ki je bil obenem notranjeavstrijski namestnik. Po pregonu graških, celjskih, judenburskih in ljubljanskih predikantov se je leta 1599 sestavila posebna komisija, ki je v sedmih tednih protipetala celo Štajersko in ki se ji je posrečilo, da je strla protestantizem.

Po zlomu protestantizma pa so se na ozemlju sedanje lavantinske vladikovine pričelo ži-

vahno versko-obnovitveno gibanje, ki je slovelo na podrobnem dušnopastirskem delu, vizitacijah, novem duhovniškem zoru ter novih redovih, ki so se tod naseljevali (franciškani, avguštinci, pavlinci, kapucini, minoriti in jezuiti).

Vprašanje slovenske škofije, ki bi združila pod svojo oblastjo slovenske množice na periferiji, ni bilo rešeno niti z razmejitvijo za Jožefa II. 1786. Sicer se je oblast lavantinskega škofa razširila čez Lavantinsko dolino in velikovško okrožje na Koroškem ter celjsko okrožje na Štajerskem (gorjska nadškofija se namreč 1786 likvidira in se ustanovi ljubljanska nadškofija), toda bilo je krivično rešeno vprašanje mariborskega okrožja z 200,000 Slovinci, ki je prišlo pod sekovsko škofijo. Od koroške meje do Sotle je segala lavantinska vladikovina, sedež pa je bil na skrajnem severnem robu. Stvor in položaj vladikovine je silil k premostitvi škofijskega sedeža. Pogajanja za premostitev škofijskega sedeža so se pričela že za škofa Firmiana (1800-1822) in nadaljevala za časa Ignacija Franca Zimmermanna (1824-1843), ki je bil prvi škof-domačin in ki je znal tudi slovenski.

Predlogi so bili: Celje-Ptuj Maribor in Slovenska Bistrica. Toda vsa ta pogajanja so se končala brez uspeha. Šele naslednja prvega slovenskega lavantinskega škofa Franca Ks. Kutnarja (1843-1846). Antona Martinu Slomšku se je po velikih naporih in dolgotrajnih pogajanjih posrečilo leta 1859 prenesti sedež lavantinskih škofov v Maribor. S tem velevažen dogodku se je izvršila tretja etapa v razvoju lavantinske vladikovine: s 1. junijem je prešel koroški del lavantinske škofije — to je ravno jedro vladikovine! — pod oblast koroškega škofa; s 1. septembrom pa se je priključilo mariborsko okrožje lavantinski vladikovini.

Leta 1859 šele je bilo rešeno škofijsko vprašanje za tiste množice na južnostajerski periferiji, ki so hrepenele po svoji škofiji in svojem nadpastirju. Kar bi se moglo napraviti pred tisoletjem brez žrtve in kar je pričel na vzhodu ustvarjati Sv. Metod kot panomsko-srem-ski nadškof, to se je zgodilo leta 1859 z velikimi žrtvami na račun slovenstva; rešenih je bilo 200,000 slovenskih duš mariborskega okrožja pred sigurnim germanskim potopom, toda izročeni je bilo nad 100,000 koroških Slovencev ter nekaj občin severno od Mure brezpopojnemu ponemčevanju.

Poslednja etapa v teritorialnem razvoju lavantinske škofije pa pade v leto 1923, torej v prvo leto škofovanja prevzišene-ga knezoškofa dr. A. Karlna. Dne 27. septembra, 1923 pridejo v upravo lavantinskega škofa: Apače, Kapla, del cmurske župnije in del župnije Sv. Duha na Ostrcem vrhu, ki so po št. žermenskemu miru pripadle Jugoslaviji. Z istim dnem preideta pod oblast lavantinskega škofa tudi lendavska in soboška dekanija, prva s šestimi, druga z 12 župnijami, ki sta s tem izločeni iz sornboteljske škofije.

Vendar je lavantinska škofija še vedno spadala v solnograško metropolitansko zvezo. Toda tudi ta zveza se je prekinila 1. maja, 1924, ko se je lavantinska škofija izločila iz solnograške metropolitanske zveze in neposredno podredila sv. Stolici.

V svojih početkih je Lavantinska vladikovina majhna cerkvena celica, razpolovljena celo po šentpavelskih posestvih. Veličina te majhne celice pa je bila v njenem poslanstvu, ki ji

ga je nmenila Previdnost božja, da raste v treh stopnjah (1786, 1859 in 1923) in da zaključilo delovanje čarobnih zgodovinskih sil, ki so v toku več stoletij uprizorile na sedanjem lavantinskem ozemlju boj šestih škofij za prevlado. Kakšen bo izid te borbe, ki so se je udeleževale solnograška, sekovska, oglejska, gorjska, ljubljanska in zagrebška škofija? Ali bo nadvlada ene izmed teh škofij na slovenskih južnostajerskih tleh popolna ali pa bo izraz kompromisa, ki se mora ustvariti radi ohranitve ravnostrežnih sil na račun slovenskih duš, ki bi se razkrojile in razdrojile kakor da so kos slanice, ker bi bilo to, radi krparije potrebno? Prišlo je drugače.

Bila je lavantinska škofija, ki splotih prihajala v poštev kot rivalinja, majhna in slabotna, toda pozvana od samega Boga, da izvrši zgodovinsko misijo: da se odreče svojemu rojstvenemu kraju, da žrtvuje matico — samo da objame stotisoče, ki so stoletja hlastno koprneli po zaščiti, zanemarjeni in betezni, in da jih strne pod vodstvom poslanca Božjega, ki so ga ti stotisoči vzljubili kakor očeta in ki so takoj v njem zaslišali veličino svetnika, v duhovno preropenje in poglavljenje.

PROSLAVA 30-LETNICE

Ljubljana. — Na dan Gospodovega vnebohoda, dne 17. maja je slovenski narod po svojih političnih in kulturnih zastopnikih slovesno proslavil 30-letni jubilej prevzišene-ga knezoškofa dr. A. B. Jegliča. Na predvečer je potrkavanje zvonov po vsej škofiji oznanjalo približajočo se izredni praznik. Drugi dan je bila v ljubljanski stolnici slovesna služba božja, ki jo je daroval prevzišeni gospod jubilar. Cerkevni govor je imel krški škof dr. Srebrnič.

Po službi božji se je vršila poklonitev in čestitke zastopnika sv. očeta apostolskega nuncija Msgr. Pellegrinettija, odpislanca kralja, vlade in ministra za vero, velikega župana ljubljanske oblasti, predsednika oblastnega odbora, župana mesta Ljubljane, generala poveljnika divizije, predstavnikov škofijske duhovščine, redov ter ostalih posvetnih oblasti, brez številnih nabožnih stanovskih in prosvetnih društev ter posameznikov, ki so slavljencu izrazili čustva radosti nad redkim slavljenim plodonosnega dela jubilarntovega za Cerkev, državo in narod.

Sledil je obed, pri katerem je zastopnik ministra za vero izjavil: "V imenu kralja Aleksandra, celokupne vlade in ministra za vero sem pooblaščen izreči visokemu jubilarntu priznanje za njegove velike zasluge za državo in narod ter izročam od kralja jubilarntu za njegovo veliko delo ob tem jubileju poklonjeni red Karadordjeve zvezde četrtega razreda, ki ga podeljuje dinastija samo možem, ki so si stekli izredne zasluge za narod in državo." Tem besedam je sledilo navdušeno vzklikanje in plaskanje, saj so vsi začutili, da je s škofom odlikovan ves slovenski narod.

Ob 8. uri je bila večerna akademija v veliki dvorani Uniona. Nabasano polna dvorana je burno pozdravljala gospoda jubilarnta, enako tudi Mr. Predoviča. Obema sem pojanjeval svoje stališče posebno pa glede sorodnikov v Ameriki. Zatem sem bil vprašan, če imam izkazilo, da sem se prava oseba, da mi bodo šele potem izročili sticev izkazilo. Nato jima podam uradno potrdilo občine in župnije Preseerje potrjeno z uradnim pečatom in podpis. Nato so mi takoj iskali oni zabo, katerega so tudi kmalu našli.

"Tale velika kišta je za Grdinata," reče potem Mr. Sitar. Nato pravi Mr. Predovič meni: "Dober stric je!"

Ker je bilo treba plačati nekaj odškodnine, ureh. napitnine uzubženem v Balkan skladišču, sem hotel stvar plačati, na me ustavi Mr. Predovič rekoč: "Za vas, ker ste vojak, bom je jaz plačal, vojaški itak nima denarja." Najo seže v žep in plača; jaz sem se mu za to zahvalil; zabo so pa potem izpustili del iz drugega nadstropja in jaz sem odšel iz one pisarne. Tako, Mr. Sitar, jaz sem

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VAŠA BANKA Denar naložen tukaj vam pomaga da postanete SAMOSTOJNI, Dokler je naložen pri nas. Vam vloga vedno viša.

URADNE URE: Ob delavnikih od 9. do 3. v soboto od 9. do 3. in v sredo od 12. Za denarno poslovanje od 6. do 8. pri stranskih vratih, razve sreda svotev.

SORODNIKOM IN ZNANCEM od časa do časa gotovo pošljete denar v stari kraj; To delo izvršimo Vam točno in zanesljivo

GLAVNI URAD: 6131 St. Clair Ave.

COLLINGSWOODSKA PODRUŽNICA: 15601 Waterloo Rd.

spodu jubilarntu še mnogo, mnogo blagoslovljenih let!

Javni odgovor Mr. Joaip Sitarju.

Ko sem čital "Odperto pismo" Mr. Jos. Sitarja, priobčeno št. 23 Glasila K. S. K. Jednote, sem bil nemožno začuden, ker sem zagledal v istem svojo ime. No, glej, ga no lika, si mislim, — ta je pa lepa! Berem naprej, "Javni poziv" in mojo malenkost! Seveda, tudi zaprisežena izjava je bila označena pred tem javnim pozivom.

Seveda sem bil takoj na tem, da odgovorim javno. Jetudi ne bi tega Mr. Sitarja zahteval, bi jaz vseeno odgovoril. Ker sem pa naravnost pozvan na odgovor, odgovarjam Mr. Jos. Sitarju, dvakratnemu predsedniku K. S. K. J. in delegatu vsake Jednotne konvencije, itd.

Najprej omenja svoje velike "titelne", to seveda, da bi v javnosti bolj držalo. Potem razplete spominje na bivši Jugoslav Relief Fund, kar je sicer čisto vredno za njega, kakor tudi za one, ki so delovali pri Jugoslav Reliefu of U. S. A. Vsa čast vsem skupaj!

Se pa on "Odperto pismo" Mr. Sitarja tiče tudi moje malenkosti v vojaški uniformi in pozneje kot delegata društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ. v West Parku, in ker me Mr. Sitar na to pozivlja, ma jaz radevolje tukaj v javnosti odgovorjam. Pisanje onega "Odperto pisma", Mr. Sitar, naj se pa potem ne huduje, ako mu jih povem par krepkih. Stvar je prišla na plan kar nenadoma, dasi se je ista že pred 9 leti izvršila.

Ker se stvar prične z osebno v vojaški uniformi in da ne bi kdo utegnil misliti, da sem bil jaz kak vojaški klatež, ter podpiral kak lumparijo, povem, da sem bil 10. maja 1919, to je dva meseca in pol po prihodu iz vojske, prišel pod orožje. Tedaj je bilo vpletenih 5 letnikov, da samo isti večina na Koroško iztirat usilje Nemce iz slovenskega Koročana. Moje službovanje na Koroškem je trajalo do 8. avg. 1919. Med tem časom sem prišel dvakrat v Ljubljano in sicer službenim putem.

Priz sem prišel iz Koroškega v Ljubljano s poročnikom G. Al. Zajcem po gotove vojaške potrebnosti. Ker smo se nekaj dni mudili v Ljubljani in stvar ni bila še v redu za odhod, mi je dal g. poročnik dovoljenje, da smem iti za nekaj dni svobodno v mesto Preseerje, a prišel sem potem spet pravčasno nazaj na določeno mesto, da sva se z onim poročnikom zopet vrnila na Koroško. Drugič, kmalu izstava, sem bil zopet v Ljubljani. Takrat sem spremljal g. nadporočnika Iv. Mravljaka, ki mi je dovolil izdati uradno in omejeno. Jaz onem nisem poznal. V. ki, kol doleten Amerikane, bi morali to vedeti. Kadar se zahteva pričo za državljanski papir in je ista preveč oddajena, jo sodnik enostavno zavrne, ker ne more pravilno priti. Ako ste tudi tako naveličani, da ste dokazili od onem ne zahtevali, ampak ste ji dali kišto, kot pravite, potem je pač žalostno, da ni dobil kak drugi mož, ki je bolj razumel to delo kak ste ga pa Vi, Mr. Sitar. Je se dobro, da vam ni še več kišt zmanjkalo.

Pravilo, da ste bili radi te zadeve na sodišču v Ljubljani, kamor ste se pritožili in da priče v vojaški uniformi (mene) pa ni bilo navzoče? Zakaj me pa niste pozvali? Vi bi to morali storiti. Zakaj ste pa šli lov slepe miši na vojaško sodišče, in bila ste bili na sodišču, in bila ste bili v Crnomlju? Tako daleč je prišla po kišto? Ali ne vozi v Crnomelju tovarni vlak za kišto? Naznanili bi stvar, in sodišče bi me hitro našlo če bi bil v tem kaj skriv. To vam je očiten dokaz, da jaz nisem bil nič skriv pri vaših kištah, ampak, mojemu očetu, ona ženska z otrokom, a mene, po Vašem mnenju največjega krivca vsega, pa niste hoteli povzeti pred sodnika! Pač so se gospodje na oni sodnji vam lahko smejali, ko so imeli pred seboj tako "smart" Amerikanca!

Kot vojak sem častno služil in odslužil svoje dobo tudi na Koroškem. Za kake lumparije ni bilo mesta; preveč sem imel častno službo in preveč zaupanja pri častnikih, ki so mi poverili važna dela, katerega sem izvršil dosledno in pošteno. Pa bi šel jaz nazaj svoje pošteno ime pri vaših kištah kot voja? Ne, Mr. Sitar, tak pa se nisem. Zavedam se, da poštenje več velja kot vse drugo, in vaše natelevanje v tem oziru je krivično; moja vojaška uniforma je čista enako kot tudi civilna.

Ko sem prišel v drugič v Ljubljano z g. nadporočnikom, sem sem mudil v hotelu "Union" ter sem z Vami govoril. Zakaj me niste tedaj vprašali glede one Vrančarjeve kište, a danes, po 9 letih, me tu v Ameriki v javnosti mažete! Še predno sva bila skupaj na konvenciji v Pittsburghu, sva se našli že tu na konvenciji K. S. K. J. od 19.—28. avg. l. 1923. Dne 19. avg. 1923. sem Vas srečal na St. Clair Ave. ter vas nagovoril in Vam predstavil odbornika in člana društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 iz West Parka ter sem z Vami govoril o svojih kištah, tudi o takrat sem bil delegat označenega društva. Drug dan, dne 20. avgusta sem bil izvoljen v poverilni odbor na konvenciji, zatem

prisel samo po zabo mojega strica g. Antona Grdina in vi ste stali zraven, ko se je vse vršilo.

Ko sem bil potem v dvorišču skladišča Balkan, je stalo tam dosti ljudi, ki so tudi prišli po zaboje ter me izpraševali, če sem jaz kišto že dobil, kje se dobijo kište, kje so tisti gospodje, ki jih dajejo, itd., naker sem jim pokazal v smeri, kjer se je nahajal oni ameriški Relief. Neka žena, ki meni povsem nepoznana, mi je rekla, da je tudi prišla po kišto, ter me prosila, naj grem z njo do onih gospodov; naj ji naredim to uslugo, da jo peljem tja, kjer sem jaz že dobil zabo. Dovedel sem jo do Mr. Sitarja z opombo, da bi tudi ta žena radevolje dobila zabo. In to je bilo vse! Za ime in od kod je doma iste žene nisem izpraševal; naredil sem ji le uslugo, da sem ji pokazal je to pisar-ovnega Reliefa in jo Mr. Sitarju predstavil.

Zdaj vas pa Mr. Sitar vprašam, tako tudi širo javnosti, v čem je stvar, da kako tako osebo h komu pripelje že krivo pričanje? Povem, da s tem, ko sem jaz onem ženicu pripeljal v oni urad, nisem imel niti najmanjšega namena koga "potegniti", kakor omenja Mr. Sitar, se manj pa namen koga osepjariti ali ogoljufati. Moja želja je bila v tem misliti popolnoma čista! In moram vam Mr. Sitar tudi javno povedati, da ste me Vi s tem postavili v slabo luč popolnoma po nedolžnem. Potegnil Vas nisem jaz, pač pa ste sami. Zakaj ste v onem "Odperto pismo" popolnoma izpustili svoje dejstvo, da sem jaz prišel k Vam po zabo mojega strica? Zakaj ste zasukali stvar, kot da sem jaz sokrivce one ženske, kateri ste Vi po svoji nevednosti dali ono kišto?

Vi trdite, da ste potem, ko sem predstavljal ono žensko, vzel besedo za častne ker ste osebno znanec in prijatelj sobrata in člana KSKJ. Mr. Antona Grdina. Dobro! Zakaj mi pa niste hoteli dati malo preje njegovega zaboja poslanega mojemu očetu? Zato se je za ta zabo zahtevalo? Ne, jaz nisem bil na tem, da bi se moral izkazati ali ogoljufati. Moja želja je bila v tem misliti popolnoma čista! In moram vam Mr. Sitar tudi javno povedati, da ste me Vi s tem postavili v slabo luč popolnoma po nedolžnem. Potegnil Vas nisem jaz, pač pa ste sami. Zakaj ste v onem "Odperto pismo" popolnoma izpustili svoje dejstvo, da sem jaz prišel k Vam po zabo mojega strica? Zakaj ste zasukali stvar, kot da sem jaz sokrivce one ženske, kateri ste Vi po svoji nevednosti dali ono kišto?

Vi trdite, da ste potem, ko sem predstavljal ono žensko, vzel besedo za častne ker ste osebno znanec in prijatelj sobrata in člana KSKJ. Mr. Antona Grdina. Dobro! Zakaj mi pa niste hoteli dati malo preje njegovega zaboja poslanega mojemu očetu? Zato se je za ta zabo zahtevalo? Ne, jaz nisem bil na tem, da bi se moral izkazati ali ogoljufati. Moja želja je bila v tem misliti popolnoma čista! In moram vam Mr. Sitar tudi javno povedati, da ste me Vi s tem postavili v slabo luč popolnoma po nedolžnem. Potegnil Vas nisem jaz, pač pa ste sami. Zakaj ste v onem "Odperto pismo" popolnoma izpustili svoje dejstvo, da sem jaz prišel k Vam po zabo mojega strica? Zakaj ste zasukali stvar, kot da sem jaz sokrivce one ženske, kateri ste Vi po svoji nevednosti dali ono kišto?

Pa recimo, da bi jaz n. pr. za tisto žensko pričal ter rekel, da jo poznam. V tem slučaju bi me morali pač vprašati, od kod je poznam in kako, ter poizkusiti, katero sem moral izbrati primeren zapisnik s podpisom obeh in na gotovem kraju. In ko bi Vi zvedeli, da je ona žena doma nekje od Crnomlja na Dolenskem, jaz pa blizu Vrhlike na Notranjskem, bi Vi morali kratkotalo stvar prekiniti, ker je pričanje tako zelo težko in negotovo, ne bi bilo in omejeno. Jaz onem nisem poznal. V. ki, kol doleten Amerikane, bi morali to vedeti. Kadar se zahteva pričo za državljanski papir in je ista preveč oddajena, jo sodnik enostavno zavrne, ker ne more pravilno priti. Ako ste tudi tako naveličani, da ste dokazili od onem ne zahtevali, ampak ste ji dali kišto, kot pravite, potem je pač žalostno, da ni dobil kak drugi mož, ki je bolj razumel to delo kak ste ga pa Vi, Mr. Sitar. Je se dobro, da vam ni še več kišt zmanjkalo.

Pravilo, da ste bili radi te zadeve na sodišču v Ljubljani, kamor ste se pritožili in da priče v vojaški uniformi (mene) pa ni bilo navzoče? Zakaj me pa niste pozvali? Vi bi to morali storiti. Zakaj ste pa šli lov slepe miši na vojaško sodišče, in bila ste bili na sodišču, in bila ste bili v Crnomlju? Tako daleč je prišla po kišto? Ali ne vozi v Crnomelju tovarni vlak za kišto? Naznanili bi stvar, in sodišče bi me hitro našlo če bi bil v tem kaj skriv. To vam je očiten dokaz, da jaz nisem bil nič skriv pri vaših kištah, ampak, mojemu očetu, ona ženska z otrokom, a mene, po Vašem mnenju največjega krivca vsega, pa niste hoteli povzeti pred sodnika! Pač so se gospodje na oni sodnji vam lahko smejali, ko so imeli pred seboj tako "smart" Amerikanca!

Kot vojak sem častno služil in odslužil svoje dobo tudi na Koroškem. Za kake lumparije ni bilo mesta; preveč sem imel častno službo in preveč zaupanja pri častnikih, ki so mi poverili važna dela, katerega sem izvršil dosledno in pošteno. Pa bi šel jaz nazaj svoje pošteno ime pri vaših kištah kot voja? Ne, Mr. Sitar, tak pa se nisem. Zavedam se, da poštenje več velja kot vse drugo, in vaše natelevanje v tem oziru je krivično; moja vojaška uniforma je čista enako kot tudi civilna.

Ko sem prišel v drugič v Ljubljano z g. nadporočnikom, sem sem mudil v hotelu "Union" ter sem z Vami govoril. Zakaj me niste tedaj vprašali glede one Vrančarjeve kište, a danes, po 9 letih, me tu v Ameriki v javnosti mažete! Še predno sva bila skupaj na konvenciji v Pittsburghu, sva se našli že tu na konvenciji K. S. K. J. od 19.—28. avg. l. 1923. Dne 19. avg. 1923. sem Vas srečal na St. Clair Ave. ter vas nagovoril in Vam predstavil odbornika in člana društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 iz West Parka ter sem z Vami govoril o svojih kištah, tudi o takrat sem bil delegat označenega društva. Drug dan, dne 20. avgusta sem bil izvoljen v poverilni odbor na konvenciji, zatem

tajnikom tega odbora. Ko je potem ta odbor zboroval v Grdinovi dvorani, ste bili Vi uraden. Takrat sem tudi z Vami govoril. Zakaj me niste tedaj o tem vprašali? Enkrat potem smo se skupaj govorili v obednici o tistih kištah, pričo mojega strica Mr. A. Grdina. Temu sem jaz omenil, da sva bila skupaj v skladišču Balkan, ko sem prišel po oni zabo in tedaj niste Vi nič omenili o tem. Zakaj ne? Imeli ste vedno dosti prilike poklicati me na zagovor hodil v Ljubljani pred vojaškim sodiščem ali pa v Clevelandu že leta 1923. na XV. konvenciji skozi celih osem dni. Kakor sem že s tem dokazal se nisem jaz nikdar pred kom skril.

Kar se pa tiče konvencije v Pittsburghu, Vam javno povem, da tako kot je v oni zapriseženi izjavi povedano, ni bilo res. Vi ste to stvar presukali ali ste jo pa z Mr. Terlepom narobe razumeli. V izjavi izgeda kot bi Vas jaz v Pittsburghu od onega časa, ko sem prišel, ni bil v Clevelandu, šele prvič videl. Za vso tisto stvar kar Vi pišete, pa nisem vedel nič kaj, je zgorodilo z istim zabojem. Govorila sva kot znanca res ob tistih kištah, ne pa o tem, da sem jaz pričal, To se a lahko napačno misli in tudi razume. Tudi stvar v izjavi drugega pobija. Torej najprej pravite, da sem jaz pričal, potem pa rečem, da jaz nisem poznal one ženske. Kako pričanje je to in na kaki podlagi? Čudna logika! Enkrat pravite da, potem pa ne!

Zato povem, da vkljub temu, da je v vsi izjavi omenjena, da je sama govorila, da to kar je v nji povedano ni prava resnica. Kakor sem že rekel, da nisem pripetljati kako tujo osebo v kak urad in pričati o nji, to ste dve važni stvari in nemogoče. Jaz nisem se nikdar omenil, da sem jaz prišel po oni zabo, da bi se izkazal ali ogoljufal. Moja želja je bila v tem misliti popolnoma čista! In moram vam Mr. Sitar tudi javno povedati, da ste me Vi s tem postavili v slabo luč popolnoma po nedolžnem. Potegnil Vas nisem jaz, pač pa ste sami. Zakaj ste v onem "Odperto pismo" popolnoma izpustili svoje dejstvo, da sem jaz prišel k Vam po zabo mojega strica? Zakaj ste zasukali stvar, kot da sem jaz sokrivce one ženske, kateri ste Vi po svoji nevednosti dali ono kišto?

Vi trdite, da ste potem, ko sem predstavljal ono žensko, vzel besedo za častne ker ste osebno znanec in prijatelj sobrata in člana KSKJ. Mr. Antona Grdina. Dobro! Zakaj mi pa niste hoteli dati malo preje njegovega zaboja poslanega mojemu očetu? Zato se je za ta zabo zahtevalo? Ne, jaz nisem bil na tem, da bi se moral izkazati ali ogoljufati. Moja želja je bila v tem misliti popolnoma čista! In moram vam Mr. Sitar tudi javno povedati, da ste me Vi s tem postavili v slabo luč popolnoma po nedolžnem. Potegnil Vas nisem jaz, pač pa ste sami. Zakaj ste v onem "Odperto pismo" popolnoma izpustili svoje dejstvo, da sem jaz prišel k Vam po zabo mojega strica? Zakaj ste zasukali stvar, kot da sem jaz sokrivce one ženske, kateri ste Vi po svoji nevednosti dali ono kišto?

Pa recimo, da bi jaz n. pr. za tisto žensko pričal ter rekel, da jo poznam. V tem slučaju bi me morali pač vprašati, od kod je poznam in kako, ter poizkusiti, katero sem moral izbrati primeren zapisnik s podpisom obeh in na gotovem kraju. In ko bi Vi zvedeli, da je ona žena doma nekje od Crnomlja na Dolenskem, jaz pa blizu Vrhlike na Notranjskem, bi Vi morali kratkotalo stvar prekiniti, ker je pričanje tako zelo težko in negotovo, ne bi bilo in omejeno. Jaz onem nisem poznal. V. ki, kol doleten Amerikane, bi morali to vedeti. Kadar se zahteva pričo za državljanski papir in je ista preveč oddajena, jo sodnik enostavno zavrne, ker ne more pravilno priti. Ako ste tudi tako naveličani, da ste dokazili od onem ne zahtevali, ampak ste ji dali kišto, kot pravite, potem je pač žalostno, da ni dobil kak drugi mož, ki je bolj razumel to delo kak ste ga pa Vi, Mr. Sitar. Je se dobro, da vam ni še več kišt zmanjkalo.

Pravilo, da ste bili radi te zadeve na sodišču v Ljubljani, kamor ste se pritožili in da priče v vojaški uniformi (mene) pa ni bilo navzoče? Zakaj me pa niste pozvali? Vi bi to morali storiti. Zakaj ste pa šli lov slepe miši na vojaško sodišče, in bila ste bili na sodišču, in bila ste bili v Crnomlju? Tako daleč je prišla po kišto? Ali ne vozi v Crnomelju tovarni vlak za kišto? Naznanili bi stvar, in sodišče bi me hitro našlo če bi bil v tem kaj skriv. To vam je očiten dokaz, da jaz nisem bil nič skriv pri vaših kištah, ampak, mojemu očetu, ona ženska z otrokom, a mene, po Vašem mnenju največjega krivca vsega, pa niste hoteli povzeti pred sodnika! Pač so se gospodje na oni sodnji vam lahko smejali, ko so imeli pred seboj tako "smart" Amerikanca!

Kot vojak sem častno služil in odslužil

For the use of English speaking members of K. S. K. J.

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupan Address 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Official Notices, Sporting and Social News and Other Features

BEGGING

In last week's Our Page the K. S. K. J. Sport world must have been well astounded by an article headed "Claim Game," written by one, Brother Anton Hochevar, manager of the K. S. K. J. Bridgeport baseball team.

The game referred to, was forfeited to Cleveland in lieu of certain procedures which did and did not take place for the proper culmination and execution of the game. The Umpire-in-chief, contrary to Mr. Hochevar, has the conduct of the game in his authority. It is in his power to call a game to be played or stopped. It is in his power to forfeit a game, if certain conditions are not complied with. It is needless for me to expound to the outside world and the members at large. In my estimation the article written by Brother Hochevar ought not to have been printed—just what caused the forfeit—of the game.

The public at large has nothing to do with the decision rendered at a game. A general discussion of the subject will not in the least alter the decision. The facts ought to be presented in such a way that they will be clear and giving both sides of the argument. They ought to be unbiased. If this is not the case, then the perpetrator of such an article is playing for public sympathy, he is the poor down-trodden pessimist, he didn't get a fair deal, in other words: he is out—begging.

Bridgeport has had difficulties with almost every team that they have met. The teams involved do not have difficulties when they play someone else. No, only with Bridgeport. Where does the fault then lie, if there is dissension?

Mr. Hochevar further states that there was everything shown at the game but fraternalism. I wish to say that Mr. Hochevar does not know what fraternalism is; any man that dares sign his own name to a statement, such as appeared in Our Page of last week is not worthy to consider himself a fellow-brother, and much less to consider himself qualified to discriminate on fraternalism.

Mr. Hochevar has dared to insinuate that the undersigned and his father were not sociable and kind to the Bridgeport crowd after the game. What did we do that was not right? The people of Cleveland—the undersigned included—consider themselves gentlemen. Friend or foe, when they are our guests, are treated with courtesy and respect. If Mr. Hochevar did not feel friendly towards us on his departure, was no fault of ours, and what is more is no sign that we were inimicable to him. There is still some chivalry in this world.

Mr. Hochevar further states that abusive language was used at various times during the game. That is very bad, but its worse for Bridgeport, because they were just as guilty as we and have then the nerve to chide us. Is this fraternalism? Mr. Hochevar stood on his own side lines the greater part of the game, and if he heard anything, it came from closer quarters than those of our side.

It would be a dull and tedious game if there was no spirit and "pep" in it. But when a team resorts to pugnacious tactics and brute force to win a game, then matters have come to such a point that they are more of a menace than good to the organization to which they claim membership. Matters came to such a pitch at one time that several Bridgeport players rushed onto the field with baseball bats threatening violence, a very uncouth way in my belief to settle disputes, especially during a ball game.

The "diamond" on which the game was played was an official Cleveland Amateur Baseball field. Teams that are considered of higher caliber and class than either Bridgeport or Cleveland, played on it without protest, yet Bridgeport did protest. To them the bases were too far, the pitcher's box was not placed right, etc. Bridgeport, to my knowledge, is the only team to which this field did not prove of absolute satisfaction. This shows in no small degree that the Bridgeporters have that trouble-makers spirit in them.

Concession is an art. The proper cultivation of it will make many and lasting friends, and leave a better and more wholesome impression of its grantor. A better understanding of the meaning of the word Fraternalism and practise thereof will make us all happier and more brotherly.

Anthony J. Grdina, Manager Presidents, St. Vitus team, Cleveland, O.

BUILD NEW SCHOOL

Collinwood Parish Will Built \$42,000 Structure.

Symbolic of the progress of the Slovenian colony in Collinwood is the proposed building of the new St. Mary's school now under construction. The laying of the cornerstone was celebrated with pomp ceremonies, Sunday June 3rd, many church dignitaries being present. Following the ceremony a banquet was served in the Slovenian Home on Holmes Ave.

The new school will be a two-story structure, consisting of eight rooms, bringing the number of classrooms to sixteen. The new building to be constructed at an estimated cost of \$42,000 will be modern in all respects.

Ants preach frugality, but do not say a word.

THANK YOU

We have received word confirming the conception that our readers are real sports when it comes to spreading a little sunshine.

Brother Joseph Zalar Jr., son of our Supreme Secretary wishes to thank all the kind readers, of which there are many, for their congeniality in writing to him while confined at Edwards Sanitarium, Naperville, Ill.

Joseph Jr. intends to stay at the above mentioned address for some time so all the readers who have not, as yet, performed their duty, take this opportunity to do so. All letters and cards will be appreciated.

Nearly every married woman thinks that her husband is smarter than any other man of her acquaintance.

MID-WEST-K. S. K. J. BASEBALL LEAGUE

The Mid-West K. S. K. J. Baseball League swung into action on June 3rd, and it looked as tho there was a mad scramble for first place and to hold it until the curtain falls in August.

Truly the loop is small and consists of only five teams, but, there will be plenty of action in the games that will be played. There being five teams, one team will be idle each week.

All managers of teams in this league I would request that you keep tab on the news that will be in Our Page. And don't forget the 3rd of June was the opening date of the league.

Another important matter in all games played, if you desire to have your box score in Our Page, its all right, but don't forget to send a copy of the box score to the Secretary of the League, after each game.

In this schedule there is only one change to take place during the playing season. The managers of South Chicago and Joliet decided to play the game off on July 4th instead of the 24th of June. But all other games will be played as scheduled. — Fraternally yours

Joseph L. Drassler, Secretary Mid-West K. S. K. J. Baseball League, 66 — 10th St. North Chicago, Ill.

THE OFFICIAL SCHEDULE for the Mid-West League June 17th:

- Chicago (Open) Rockdale at South Chicago. Waukegan at Joliet.
- June 24th: Rockdale (Open). South Chicago at Joliet. Chicago at Waukegan.
- July 1st: Joliet (Open). Waukegan at South Chicago. Rockdale at Chicago.
- July 8th: Waukegan (Open). Chicago at South Chicago. Rockdale at Joliet.
- July 15th: South Chicago (Open). Joliet at Chicago. Rockdale at Waukegan.
- July 22nd: Chicago (Open). South Chicago at Rockdale. Joliet at Waukegan.
- July 29th: Rockdale (Open). Joliet at South Chicago. Waukegan at Chicago.
- August 5th: Joliet (Open). South Chicago at Waukegan. Chicago at Rockdale.

Our Young Champs of Lorain.

Lorain, O. — The SS. Cyril and Methodius School team of the 5th grade beat the St. Ladislaus School team of the same grade in a walloping game 29 to 9. The winners said that they never played such a good game as that. The SS. Cyril and Methodius boys are the champs of all the schools of the 5th grade in Lorain of baseball. Before the game they said, they would beat us, but the C. & M. School is too good for them. The losers had at least six different pitchers, while the winners had two.

C. and M. Player.

Schedule for Sunday June 17th: Nottingham at Collinwood. Lorain at Beaver Falls. Bridgeport at Barborton.

TATTL-TATS OF CLEVELAND

(By the Tattler)

Wanted! An Ankle

Whether the Cleveland Presidents win their next few games or not, is doubtful. The doubt lies in the fact, that the rooting section of the Presidents has for the time being, lost an ardent rooter. Mrs. Anthony Grdina Jr., who cheers for the boys, has unfortunately sprained an ankle, the condition of which is so serious as to necessitate absence from the next few games.

Sports' Secretary Engaged.

Just as there is something mystic about oriental customs so is there a charm about holding an office in the St. Joseph Sports of Collinwood club. Which all means, that once you are elected to office for the Sports, you automatically are subject to matrimony.

Miss Alice Kolenc, Secretary of the Sports is engaged and will be married sometime in July.

Who is next, the president, the vice-chairman, or the baseball manager?

Magdalene Meeting.

Completely satisfied with the Magdalene doings held March 27th, the members of the lodge following the meeting held last Monday, served refreshments and danced to the tune of Mr. E. Hacc's accordion.

Brother Anton Grdina, Supreme President, and Brother Ivan Zupan, Editor of the Glasilo, were present and gave short talks relative to the acquirement of the golden gavel. Miss Josephine Menart, Brother John Znidarsic, President of the St. Vitus Sports, and Stanley P. Zupan, editor of Our Page outlined in brief their plans of the proposed new St. Vitus-Magdalene Social Club. The members were decidedly in favor of the young folks' plans and promised their cooperation.

The St. Vitus Parish picnic proved to be a success if the number of picnickers present is any kind of an indication.

"Smiling" Ed Fabian is the newest member added to the membership list of the St. Vitus No. 25 lodge. Ed plays baseball and is a twirler of no mean ability. He will no doubt, make a hit with the fair sex.

VITUS-MAGDALENE MEETING

The St. Vitus and Mary Magdalene lodges of Cleveland will hold a joint meeting at the St. Clair Bath House, Thursday June 21st.

All the young men and women of these lodges are urged to attend. The St. Vitus lads will be there; we hope the Magdalenes will make a good showing also.

FOREST CITY DROPS ONE

K. S. K. J. Team in 6-2 Defeat Carbondale, Pa., June 3. — The Forest City K. S. K. J. baseball team was taken into camp by the Mount Carmel Holy Name nine of this city, before a crowd of 2000 fans. Altho outhitting their opponents 8 to 9, the wood city boys were unable to clean the bases, eleven being stranded.

P. Leo of the Mount Carmels starred with a homer and a double out of four times at bat, while Tony Beautz came thru with three hits for Forest City. Both teams played fast on the field with only two errors chalked up, one going to each team.

ST. JOES WIN

The Waukegan K. S. K. J. team took the Sheboygan KSKJ team to camp in a non-league game. As the curtain dropped the St. Joes were the winners by the score of 7 to 4 in a fast game. The game was played June 3rd at Mozinga's Park, the new home of the Waukegan K. S. K. J. A very fast game was played to a crowd of about 500 spectators, who watched and cheered Waukegan on to victory.

Both teams have displayed a fine brand of ball on the field and in real sportsmanship form and ideals. The visitors outhit the home club, but failed to have the punch at the proper time. The Joes accounted eleven hits for seven scores. Merlock, the heavy-weight catcher featured with three hits on four trips to the plate. Chomernick also sparkled, by connecting for two triples into deep right center, scoring men on both occasions. Brilliant fielding by the Joes caused Sheboygan to falter with runs.

For the visitors Versey proved to be the star, although he made two hits of four trips, his fielding was fine. The pitchers also must I mention, for both men pitched fine ball, but only with the good support.

Waukegan	A. R. H. O. A.
Uovak, ss	4 1 0 1 2
Drobnick, lf	3 1 1 0 0
Unevitz, 3b	3 1 2 0 2
F. Artac, cf	5 1 1 5 0
Marinsek, 2b	4 0 0 2 0
Chomernick, 1b	3 2 7 0 0
J. Artac, rf	3 0 2 4 0
Merlock, c	4 0 3 8 0
Pustaver, p	4 0 0 0 1
Totals	33 7 11 27 5

Sheboygan	A. R. H. O. A.
Repensek, ss	5 0 2 0 0
Mickey, rf	5 1 2 1 0
Versey, cf	4 1 2 3 0
Zore, lf	5 0 2 2 1
Francis, 1b	5 0 2 8 0
Jeray, 3b	4 0 1 2 1
Kralnick, 2b	4 0 0 1 0
Lubenow, p	4 1 2 1 5
Cerpich, c	3 1 1 6 0
Totals	39 4 14 24 7

Errors — Novak, Repensek, Lubenow. Two-base hits—J. Artac, Merlock, Versey, Zore. Three-base hits—F. Artac, Lubenow, Chomernick, 2. Sacrifices—Drobnick, Unevitz, J. Artac, Versey, Cerpich. Struck out—By Pustaver, 6; by Lubenow, 6. Base on balls—Off Lubenow, 2. Umpire Oldenberg.

BRIDGEPORT NOSE OUT COLLINWOOD

Bridgeport K. S. K. J.'s won a hard fought victory over the Collinwood club June 3rd at the Bridget's field, 5 to 4. A three-run rally in the eighth inning was the winning margin of the game. The feature of the game was the home run by Bosnok, which scored two men ahead of him.

Bridgeport	A. R. H. O. A.
Kyanko, cf	4 1 1 0 0
Dematte, c	4 0 1 16 3
Kovac, 3b	4 1 2 1 2
Debelko, 2b	3 1 1 5 2
Bosnok, rf	4 1 1 0 1
Simoncic, lf	3 0 1 1 0
Selenski, 1b	4 1 0 4 0
Kubinsky, ss	1 0 0 1 1
Velkovar, p	2 0 0 0 1
Bodol, p	1 0 0 0 0
Totals	30 5 7 27 10

Collinwood	A. R. H. O. A.
Godic, rf	4 0 0 0 0
Kolenc, lf	5 0 0 1 0
Klesurich, ss	4 1 1 0 1
Velkovar, cf	3 1 1 1 0
Relic, 2b	4 1 2 1 2

LORAIN WINS

Lorain, O., June 10. — In a well played game before a large crowd of rooters at Clinton Field the Cyril and Methodius of Lorain defeated Pittsburgh Marija Devica team to the tune of 4 to 3.

F. Jakopin, star thirdbaseman for the Lorain starred at bat as well as in the field. The game went only four innings due to agreement on account Pittsburgh going back.

Lorain 2 0 0 2—4 1 2 Pittsburgh 0 2 0 1—3 9 3 Batteries—Jacopine and F. Tomasic; Stampehar and Mod-er.

THANK YOU LORAIN

In behalf of the Presidents and myself I wish to take this opportunity to thank the SS. Cyril and Methodius baseball team, as likewise the Lorain folks in general for the most generous hospitality shown to us on our last trip to that city.

Anthony J. Grdina Jr., Manager St. Vitus Presidents.

Kadunc, 3b	3 1 1 1 2
Baltus, c	3 0 1 11 1
Omerza, 1b	3 0 0 9 0
Vidmar, p	4 0 1 0 2
Totals	33 4 7 24 8

Bridgeport 0 0 0 2 0 3 *—5 Collinwood 2 0 0 0 1 0 1—4 Errors—Kovac, Kubinsky, 2; Kolenc. Two-base hits—Kovac, 2; Velkovar, Dematte. Home run—Bosnok. Stolen bases—Debelko, 2. Struck out—By Greecher, 8 in 5 2-3 innings; by Bedol, 7 in 3 1-3 innings; by Vidmar, 11. Base on balls—Chomernick, 2; off Bodol, 2; off Vidmar, 4. Double play—Kovac, Debelko to Selenski.

PBGH. TRAMPS BARBS

Pittsburgh	A. R. H. O. A.
Stuckic, ss	3 2 1 0 4
J. Balkovec, rf	4 1 1 0 0
T. Popp, rf	1 1 1 0 0
Lockner, lf-1b	4 1 2 5 0
W. Popp, 1b	2 1 0 4 0
W. Stone, lf	1 0 0 1 0
Olzak, 2b	3 1 2 0 2
P. Balkovec, 2b	1 0 0 0 1
Pavlakovic, cf	3 2 1 2 0
Zivic, 3b	3 2 2 1 3
Butala, c	2 1 1 4 0
Panian, c	2 1 1 4 0
Meder, p	2 0 0 0 4
Stampehar, p	2 1 2 0 4
Totals	33 14 14 21 18

Barborton A. R. H. O. A. A. Sterling 3b 4 1 2 0 4 Brunski, ss 3 0 0 0 3 Zakar, c 3 1 1 11 2 A. Troha, 2b 3 0 1 0 2 J. Sterling, 1b 3 1 1 6 0 J. Troha, cf 3 0 1 0 0 Gerbec, lf 3 0 1 0 0 F. Sterling, rf 2 0 1 0 0 S. Sterling, p 2 0 0 0 2 Pristov, p 1 0 1 0 1

Totals 27 3 9 18 12 Pittsburgh 6 1 0 4 0 3 *—14 Barborton 3 0 0 0 0 0—3

Errors—Barborton, 5. Two-base hits—J. Sterling, Zivic, Panian, Stampehar, 2. Three-base hit—Lackner. Home run—Butala. Stolen bases—Pittsburgh, 6; Barborton, 3. Base on balls—Off Stampehar, 1; off Sterling, 3; off Pristov, 3. Struck out—By Sterling, 7; by Pristov, 4. Hit by pitcher—Pavlakovic. Left on bases—Pittsburgh, 6; Barborton, 4. Passed balls—Panian, Butala, Zokar, 3. Time—2:10. Umpire—Richtar.

Results Sunday June 10th:

Bridgeport, 6; Nottingham, 1. Lorain, 4; Pittsburgh, 3 (4 in.) Cleveland-Beaver Falls (not played). Collinwood, 7; Barborton, 0. Cleveland-Pittsburgh (No game by agreement)

HOME AGAIN

The Presidents of Cleveland returned home after a very "pre-prohibition" condition of their trip to Pittsburgh and Beaver Falls. The games cannot be entered into, as the conditions were such that by mutual agreements the games were postponed and to be played later either as double-headers or as otherwise agreed upon.

My idea was not to give an account of the games, but to treat or touch upon the sociability, kind-heartedness, and splendid treatment which our boys received as guests of the two Pennsylvania cities. In Pittsburgh our appreciation and thanks must be paid especially to Mr. Golobic Sr. and Junior, and Mr. and Mrs. Gorup. Their entertainment was without parallel and unlooked for. Of course, this statement does not exclude our thanks to the entire baseball team and others whose names have slipped my memory.

Beaver Falls just a small city, surpassed all expectations and treated us most royally. Our boys talked about Beaver Falls the entire trip home, in fact they were full of it. Special mention must be given to Mr. F. Flajnik, Mr. Klepic and Mr. Kofalt. Our appreciation is also rendered to the many others who so amiably entertained our short stay in Beaver Falls. So once more, "thanks" to Pittsburgh and Beaver Falls.

Anthony J. Grdina, Manager No. 25 K. S. K. J.

Blessed Virgin of Help Society

No. 78, Chicago, Ill. All members of Blessed Virgin of Help Society No. 78 K. S. K. J., please take notice. Beginning with June 21st, 1928, our regular meetings will be held every third Thursday of the month, instead of the third Sunday of each month. The next meeting will take place on Thursday, June 1st, 1928, at St. Stephen's Church Hall and will be called to order promptly at 7:30 p. m.

Julia Gottlieb, Secretary.

NEW CALENDAR

A new vogue has developed in scientific circles—the thirteen month calendar. About a month ago, we heard an eminent college professor speak on this subject over the radio. The speaker explained the good and bad points of the proposed change, and left the choice of accepting or rejecting it with us.

Needless to say, a system of this kind would be a great advantage over our system today. We appreciate the fact that such a change would cause confusion for a year or two, but there are many reasons why the new calendar would be an improvement over the old. In the proposed change, each of the thirteen months of the year would contain 28 days, making each month four weeks in length. In other words, there would be no question as to whether a month would be 30 or 31 days. They would all be 28. An even greater advantage lies in the fact that if a day—for example, Monday—were to fall on the third of January, it would fall on the third each succeeding month. So that by knowing the day, one would know its date and vice versa. The advantages of this system are so apparent as to make it a subject for serious thought.

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal J. S. Baar, poslovenil Vojteh Hybáček

(Nadaljevanje)

Pravda je v svinjaku in hoče prašička, ki so ga Porazilovi vselej krali za Božič. Pravdaju meče gospodinja v žrelo jajčka, maslo, lan, volno, perje, platno — vse; vse izgine, le pravda kipi, se debeli in postaja mogočna. Kakor krvosled leži na gospodarstvu in ga duši. Strehe so slabe, skodlice so gnile, v skedenj in v podstrešje teče, mokrota kazi krmo. Luknje maše s slamo, ker ni denarja za tesarja, da, niti skodlice ni, ker so vse prodali, ki je odvetnik zahteval novo plačilo.

Življenje se je bratoma polagoma spremenilo v peklo. V svojih glavah sta premišljala o stroških, globah, razsodbah in kaznih, zato nista mogla misliti na druge skrbi! Manjkalo jim je potrebnega miru, ki ga mora imeti vsak kmetovalec, ker mora v gospodarstvu računati z zemljo, vremenom, semenom, z gnojili in oranjem. Porazilovim je skrb za gospodarstvo postranska reč. Ne menijo se, kdaj bo vrgla krava teleta, kako je krmiti, ali naj bo rezanica drobna ali debela, kako naj se napaja. — Vse to je Porazilovim deveta briga in se krvavo maščuje. Porazilova živina je najslabša v celi občini in od daleč boš spoznal njihove največ drugimi. Polne so osata, kokolja, grahorja, prednice in ljulike.

Zato bi na kmalu ne našel na vseh teh njivah in travnikih mesta, kjer se že ni vršil ogled; da, nekatere sporne točke je obiskala komisija cejo po dvakrat in trikrat. Tekom obravnave so se pojavljale nove podrobnosti, ki so zahtevale ogledov na mestu, stroške je bilo treba pokriti vnaprej ali pa so jih iztirjali z brezobzirno krutostjo z eksekucijo, in tu se je prodalo, kar je bilo pri rokah, če tudi seme za setev. Toda polje se ni dalo opehariti in tako so Porazilovi spomladu kupovali drago in slabo žito; varčevali so, na redko so sejali in pri žetvi se jim je vse to maščevalo.

Obleka se je trgala, čevlji so dobili luknje; da bi prihranili, so kupovali mesto dobrega domačega blaga v mestnih trgovinah, kar je bilo najbolj poceni, pa tudi najslabše. Ves plemeniti ponos stanu in rodu je ugasnil. Ni jih bilo sram, izposojevati si denar celo od gostavcev, kakor hitro so slišali, da je ta ali oni prodal sežanj drv, tele ali kozo. Šli so prositi na posodo in kar besni so postajali, kolikor bolj se je bližal čas, ko bodo morali plačati predujem ali globo. Zadovoljevali so se z desetakom, petakom, da, tudi z goldinarjem in petimi desetnicami. . . .

Ljudje so slednjič jeli bežati pred njimi, se skrivati in zatajevati. "Reci, da me ni doma," je ukazal mož ženi in zbežal pod streho. "Adam gre k nam, groš čuti pri nas. . ."

Adam vstopi, sede, začne pogovor o tem in onem, dokler ne pride slednjič po ovinkih do jedra: denarja bi rad. Gostačka taji, se izgovarja, laže, da nimajo to in ono, so že plačali, a Adam se je držal ko klop in se ne gane. Samo da se ga iznebi, mu ponudijo slednjič dvajsetico. Tudi s tem je zadovoljen, zahvali se in obeta, da bo kmalu vrnil, naj si pošljejo po mleko; zastoj ga bo dal, za uslugo, ker ti dve desetici silno potrebuje: sela čaka iz mesta, poziv k sodniji mu bo prinesel in ne bi mu imel s čim plačati potnine. Sedaj ima.

Ali ne vedo morda, kje bi si mogel izposoditi vsaj dva desetaka, za odvetnika namreč za delo in kolke? — Ne, ničesar ne vedo. — Škoda.

In Adam slednjič odide. Ni druge pomoči, oglašiti se bo moral pri Roubičku, ta rad posodi, samo obstreži zahteva visoke, ni zadovoljen z loucem mleka ali kosom sira. Rodičičnega podpisana na menici noče, ker Dodla nima zapisane polovice. Huje je v tem oziru Martinu, temu ne posodi žid niti počenega groša več brez Manca, Manca se pa z vsemi štirimi brani. A če gre zares, zmagga Martin in — palica, in Manca nazadnje le podpis od solz vlažno menično tiskovino.

Ko bi se Martin ne držal toliko kozarca in ne posedal vrh vsega tega po gostilnah, bi bilo Spodnjim dobro. Zasluzili bi, sama Manca bi si upala dobiti za pravljanje potrebnih denar; toda Martin se je polenil in pi-je. Leži na postelji ali na vrtu v travi, kadi in premišljuje in dostokrat se nenadoma dvigne in hiti tako, kakor je, če tudi bos in brez suknje, v mesto k svojemu odvetniku, povedat, opozorit ga, česa se je že domislil, kaj mora še navesti v tožbi, koga še navesti za pričó. In Manca gospodari skoraj sama, krmí živino, kosi, orje; — Niti Martinek ji ne pomaga — ta hodi že v mesto v gimnazijo. Čelo vojsko je imela radi tega, pa ni odnehala. Tudi malemu dijaku se godi slabo. V zimskih mesecih je stanoval s polovično hrano pri pisarju v Domozličah. Plačeval je namreč samo stanovanje in koajlo, za zajtrk in večerjo pa je imel črn kruh, tako črn, da ga je bilo sram pokazati ga javno; samo s pipcem si je odrezal vselej kosček, dal ga v žep in ga počasi lomil. Dve uri daleč je v mesto, to pot prehodi dvakrat na dan. Včasih se ga usmili poštni voznik, kadar se nihče ne pelje, in ga vzame na voz zastoj, toda kadar dežuje, je postja zasedena in zaman gledajo proseč Martinkove oči h kočijažu, ki pogleda v stran, ker se mu fant smili in mu ne more pomagati.

Martinek sede utrujen v šoli v klop, odloži torbo s knjigami in že se mu zapirajo oči. Gospod profesor sprašuje latinske besede, razlaga števila, spol in sklanjatve, se jezi nad nepazljivim dijakom Porazilom, hud je na brezčutne stariše, a srce mu ne da, da bi mu zapisal dvojkó. Vnovič mu razloži obliko in besedo in bistri Martinek takoj razume. Kmalu se navadi njegovo mlado telo truda, še dobro mu de ta pot; lica mu rdijo, vse zmaguje, slovnično, aritmetiko, prirodopis, samo — pomanjkanja ne. Njegovi čevlji so strgani, njegova obleka je revna, njegovo perilo slabo. Mestni sinčki in svetlih čevljkóh in suknjenih oblekah se mu posmehujejo, — zasmehovali, — že go k krvi; a Martinek se ne da. Brani se z besedo, s pritožbo in če ni druge pomoči, tudi s pestjo. Krivico je treba takoj popraviti; tudi to razume dobri, stari razrednik, ki je sam preživel težko mladost kot dijak s kmetov in občutil na sebi krutost posmeha; graja Martinka, pa graja tudi — in zdi se, da bolj in strože — tudi posmehovalce. . . .

Martinek je bistroumen, dečko. Ve, da je korenina njihove revščine pravdanje in da ves denar pogoltnejo odvetniki. Danes gre domov z očetom. Bi-

la je obravnava in oče je počakal na stni v gostilni. "Čuj-te, ata," prvi nenadoma Martinek, ko sta se prihajala h Klenči in molčala skoraj vso pot; "naša mama hoče, da bi bil gospod, ko se izsolam — a jaz je ne bom ubogal in ne bom!" "Kaj pa bi bil rad?" obstane presenečen oče.

"Odvetnik bom in nič drugega ne," zatrjuje fant očetu, "in potem boste videli, kako vas izrežem iz vsega in Zgornjih strica uženemo v kozji rog."

"Fant, lepo te prosim, molči o tem materi, ker ti sicer zavije vrat. Izbij si te misli iz glave; ti ne smeš biti in tudi ne boš nič drugega kot duhovnik; — moral boš vzeti mamo k sebi, da se bo imela dobro; — ti mame še ne poznaš — pa jo boš že spoznal."

Martinka je prevzel strah po teh očetovskih besedah, strah pred materjo. . . . Vidi jo, kako je stroga in vedno mračna v lica, kako hiti z dela na delo, brez usmeva, brez prijazne besede. Čutil je, da bi res ne imeli poguma, povedati ji, kar mu teži srce, tako, kakor je povedal očetu.

"Kje sta se pa potepala toliko časa?" ju je pozdravila mati. — "Hitro čevlje doli, knjigo v roke in ženi gosi; ne vem, kje se me glava drži, za kaj bi prej prijel; vidva pa imata toliko časa za pot do doma."

Lažje gre z delom pri Zgornjih. Tam je otrok kakor smeti, a Dodlička sama je izmučena in izdelana kakor senca. Lebo je še vedno in snažna, toda dela ji raste čez glavo. . . . Najlepši mesec, rožnik — je prišel. Vsa pokrajina tone v solni svetlobi, v svitu pestrih barv diha najprijetnejši vonj in razvija povsod čudovito krasoto. Na travnikih žari ognjeno cvetje, po polju šume in se zibljejo valovi žita; temni gozdovi cveto v nevidnem cvetju, cvetni prah se dimi v zlatorumenih oblakčkih, kadarkoli potegne vetrič; na trgu dišijo vrste lip kakor šopki, ptičji prepeljavajo, vse vriska in poje od veselja. . . . Po trudu celega tedna je napolnil dan Gospodov, nedelja. Ljudje so se umili, oblekli praznično in pozabili na vsakdanje skrbi trudapolnega življenja in živijo praznično. Jutro darujejo Bogu, popoldne sebi. Otroci in fantje so se vsuli iz hiš in proti gozdu, — vse gre vone. Po vsej širjavi cesarske ceste gredo v gostih gručah vesela dekleta. Rdeče nogavice, rdeča kratka krila imajo, trdolikane rokavce belih srajc, v solenčkih gredo — kakor bi bile cel teden počivale in kakor bi hodile po parketu. . . . Fantje gredo za njimi, rekruti in vojaki z vojaškimi čepicami na glavah, — gredo brez suknjen, s šibicami v roki; in Razgled gredo, k Dobri vodi gredo — v Tranov gredo. Pesem jih spremlja na potu. . . . Čutijo mladost in krvi, radost in srcu, svet jim je všeč, lepota jih oamlja in edino s pesmijo morejo dati duška tem občutkom. . . .

Samo pri Zgornjem Porazilu sedi na pručici Dodlička, sključena v dve gubi, in pridno kleklja fine, kot pajčevina tanke čipke, za soprogo odvetnika Rubina. Na sebi ima samo belo srajčico iz domačega platna, katero je za vratom zadrgnila s trakom, in ponošeno spodnje krilo. Tudi ona čuti nemir v bosih nogah, rožnik jo vabi med družice, pa ne more nikamor. V posmeh bi jim bila, saj nima kaj obleči. "Obleka dela ljudi," tega pregovora se nikjer in nikdar toliko ne spominja, kakor ob nedeljah na Hodskem. Toda Adamovi otroci nimajo obuvala; kakor med tednom, tako hodijo tudi ob nedeljah bos; krilca in hlačice imajo zakrpane, in kadar stojte med drugimi, se razločujejo od njih po svoji revni obleki. Tožijo, da ne morejo niti v cerkev, pa imajo vendar grunt; otroci bajtarjev so bolj oble-

čeni. Kakor da ne sliši, sedi Adam za mizo in bere. In kaj bere? Nič več koledarja in kronike, marveč popisane, po dolgem zložene papirje, pozive k sodiču, razsodbe, tožbe in prizive. Za tožbe svoje družine je gluhi in slep.

"Molčite!" opominja mati otroke. "Saj tudi jaz ne morem med ljudi in nimam kaj obleči za praznje, ata pa ravno tako. Novo veliko ruto in predpasnik bi potrebovala. — Le lepo počakajte, da ata pravdo dobi; ko se ne bomo več tožili s Spodnjimi, nam bo bolj lepše — potem se vse obrne na bolje." In Dodlička si na skrivnem obriše solzo.

Solnce je zašlo in blede mesece se je prikazal na nočnem nebu, prijeten vetrič pihlja po krajini, nikomur se ne ljubi spati, najmanj seveda fantom. "E, nehaj vendar že s tisto svojo harmoniko," čuti nagonsko danes mladenič-pevec grobost glasbila, prepoveduje igranje; jasno petje zadoni v čarobno noč. . . . Kako je to bilo nekdanj všeč Dodlički in Adamu; a danes ju čudno razburja in jezi srečen smeh, veselo petje. (Dajle prihodite!)

POIZVEDBA
Kje se nahaja John Zagorc, rojen na Selih, št. 11, fara St. Jernej na Dolenjskem, po domače pri Zagorčevih na Selih. Star mora biti okrog 40 let. V Ameriko je odpotoval pred 20 leti. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova teta Marija Zagorc, živeča v starem kraju, ki je vsled mrtvouda bolana. Naslov naj se izvoli poslati na:
Upravništvo Glasila, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (Adv.)

DOMAČA ZDRAVILA.
V zalogi imam jedilne dišave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirana zdravila, katera priporoča magr. Knajp v knjigi
DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabí. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.
MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

ZASTAVE, BANDERA, REGALIJE in ZLATE ZNAKE
za društva ter člane K. S. K. J. izdeluje
EMIL BACHMAN
1845 So. Ridgeway Ave. Chicago, Ill. Pišite po cenik!

Imam na zalogi že nad 14 let **LUBASOVE HARMONIKE** vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri- in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglaslene.
Imam na zalogi tudi kóvčke, glasove, nove gotovo mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.
Pišite po cenik na:
323 Epsilon Pl. Brooklyn, N. Y.
Edini zastopnik in založnik LUBASOVH HARMONIK v Združenih Državah.

IMPORTIRANE KOSE
in druge orodje
Kosa z rídnikom in garancirana jekla 24, 26, 28 in 30 palcev dolge \$2.00
Kosa s rídniki po 1.75
Kosa polirana s rídnikom 26 in 32 1.50
Kosa 1.50
Klepljivo orodje dve vrsti po 1.50
Brusilni kamen "Bergamo" .50
Motika .50
Ribežen sa repo s 2 nožema 1.50
Pralica .50
Kosilice selene kuharstvo 1.50
Blago pošiljam poštino prosto
MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

UGODNA PRILIKA ZA NAKUP!
Ker sama ne morem več vzdrževati svojega posestva tukaj, sem se odločila isto prodati četudi v izgubo. Imam veliko leseno hišo, še precej v dobrem stanju, ki stoji na vogalu ceste v naselbinu Snydertown, blizu Barbertons. O. Hiša ima 14 sob, dva velika lokala za trgovino, veliko dvorišče in garažo za tri avtomobile. Plin, elektrika in voda so v hišo napeljani. Cena samo \$5,000 za vse skupaj, \$2,500 je plačati takoj v gotovini, ostalo na obroke. Vprašajte ali pišite lastnici: Mrs. Mary Debevec, R. F. D. 3, Box 21, Snydertown, P. O. Barberton, O. (Adv. No. 23, 24)

EDINA AGENTURA ZA AMERIKO

Ze nad 26 tisoč starokraskih kos smo razprodali in poskušnja je dokazala, da kose zbrane "KOMET" so najmočnejše in imajo rezilo, ki jim ga ni para, ter jih ni mogoče jamčiti, naročilom pošljite denar ali poštno nakaznico, poštino plačamo mi. Cene so:
"KOMET" kose z rínko in kijučem, 26 do 33 palcev dolge, po \$2.50
Ako vzamete 6 kos skupaj, po \$2.25
Kose Poleranke, bolj ozke, samo 30 do 33 palcev dolge, po 1.50
6 kos skupaj damo po 1.25
Kosišča, lepa iz jesenovega lesa \$1.75
Klepalno orodje, ročno kovano, 2.00
Teklo, po 1.50
Brusilni Bergamo kamen, veliki po 75c, manjši po 50c.
Motika, ročno kovane, prav fine vrste, po 1.50
Srpi, veliki za kletar po \$1.00, Ribežni za repo, ročnega izdelka 1.50
Plankče za tesanje po \$3.50 in po 6.00
Litrne steklenice \$1.20, dvoiliterne po 1.50
Grablje prav močne, ročno čiščenje \$1.75
Pri naročilu napišite za naslov samo **STEPHEN STONICH**
Box 368 Chisholm, Minn.
Main 8039

Res. Kenmore 2857-J
A. J. ŽUŽEK
ODVETNIK
Urad: 210 Engineers Bldg.
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave.
CLEVELAND, OHIO

MRS. ANTONIJA RIFFEL,
slovenska babica
522 N. Broadway JOLIET, ILL.
Telefon: 2380-J

Šemalo časa

Le še nekaj tednov in polna potniška sezona bo pri kraju. Vendar pa ima še vsak rojak priliko, da se pridruži enemu od naših skupnih potovanj in se tako okoristi na ugodnostih, ki jih ista nudijo.

MAJESTIC NA 23. JUNIJA. S tem parnikom ima odpotovati večja skupina Slovencev preko Cherbourga in Bazela v Ljubljano. Majestic je največji parnik na svetu in pripada White Star liniji. Vsak rojak je vabilen na to potovanje, ki je namenjen v domovino ob tem času. Priglasite se takoj.

ILE DE FRANCE NA 30. JUNIJA. To skupno potovanje obeta biti največje skupno potovanje Slovencev to leto. Število že do sedaj priglasenih potnikov nadevaja vsa letošnja potovanja. Zlasti bodo močno zastopane naslednje: Milwaukee, Sheboygan, New York, Chicago, Barberton itd. Prostorji so omejeni. Hitite s priglasitvijo.

SATURNIA NA 14. JULIJA. Ta novi parnik ima rabiti do Trsta samo 12 dni in nudi jako lepo vožnjo za one, ki so radi dlje časa na vodi in počeni vožnjo za one, ki imajo velike ružine. Pripravila se večja skupna rojakov za ta datum.

PARIS NA 16. JULIJA. Na tem znamenit in priljubljenem parniku se vrši naše zadnje letošnje potovanje. Kakor za vsa druga potovanja velja tudi za to potovanje pravilo: Prej ko se kdo priglasí, boljji prostor dobi.

ZAKRAJSEK & ČESARK
455 W. 42nd St., New York, N. Y.

TRINERJEVO GRENKO VINO
pokaže svoj uspeh hitro: Vi ingledate lepši in se počutite bolje. "Edinboro, Pa., 5. maja. Po vžitju dveh steklenic, lažje jem in ljudje pravijo, da izgledam bolje. Iskrena hvala! George Hreha." Resnično je brezprimerni žledolčni ojačevalce.
Telefon urada: 740
Telefon stanovanja: 4377
WEESSE PRINTING CO.
1 JEFFERSON ST., JOLIET, ILL.
3. nadstropje, pri mošti
Julius C. Weese, poslovojni
Tiskarna in izdelovalnica štampilj in kvadrantov. Tiskamo v vsak ješčih.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljiva. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.
NAŠE CENE SO PO DNEV. NEM. KURZU podvržene spremembam, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot je zahtevano ali v dolarjih ali v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačilnih po starekrajski pošti ali pa v čekih (draftu); plačilnih po tamošnjih bankah.
POŠKUSITE NAŠO DENARNO POŠILJATEV in prepričati bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedeti dnevnne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljatev bodo dosegle vaše ljudi naj hitreje in v kakih zakratih goraki vasici ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče. Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade.
Kapital in rezervni sklad naše banke presega svoto \$740,000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO IN CLINTON ST. : JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir
Joseph Dunda, pomoč. kasir

F. KERŽE,
1142 Dallas Rd. N. E. CLEVELAND, O.
K. S. K. J. Društvom: Kadar naročate zastave, regalijske in druge, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene. Načrli in vzorci ZASTONJ!

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857
ALI POSILJATE DENAR V EVROPO?
Če je temu tako, potem se vam izplača, da pridete v našo banko. Mi poslujemo z banko že eno in sedemdeset let; v tem času smo dajali vedno prednost pri pošiljanju denarja v razna evropska mesta. Vsled naših obširnih in ugodnih zvez z različnimi denarnimi zavodi v Evropi, boste lahko pri nas dobili vedno najnižje cene pri pošiljanju denarja v stari kraj. Pridite torej k nam!

Najstarejša in največja banka v Jolietu.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

VEČJI ZASLUŽEK
in boljše delo dobite, ako dobro poznate angleški jezik in ameriško zgodovino. Da spoznate ameriške dogodke, šege in običaje, naročite naj-novejšo knjigo
"Ameriška zgodovina"
ki vam na poljuden, toda zanimiv način oriše dogodke ameriške zgodovine od začetka do danes. Knjiga obsega 280 strani, jo krasí mnogo lepih slik in velja samo 75 centov, po pošti 85 centov. Morala bi biti v vsaki slovenski hiši. Dobi se samo pri
Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Slov. pogrebnik in licenzirani embalmerski v Newburghu
LOUIS L. FERFOLIA
3655 East 80th Street Telephone: Broadway 2520
se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.